Ն՝ 885 — 1880 ՅՈՒԼԻՍ 26 ՇՈՒՐԱՆ ԻՐԹԷՕԻ — ԻՒՋԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԱԳՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Մէհիտիյէ 20 դրուշտան
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՋԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունճազ-յար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէհիտիյէ 1 դրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԼԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽՏԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրահիյէյէ այիտ,
2 յէ 3ի ՕՀՆ սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Չիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնալէր մէճճանէն գապալ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ:

Մէհիտիյէ 1 դրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասաը, Սթամպօլոյ Պապր Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապր Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թանրիբրիյէսինէ այիտ քեաֆիյէյի մէվատտու հագգրնտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիյէյի մէքեաթիպին տախի անրն ճամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 26 ՅՈՒԼԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՃԸՐ

Պու կիւնքի կիւնտէ բօլիթիգա պէսմի սաքին պիր հավուզա պէնքէմիյոր քի, իչինէ պիր թաշաթըլըր աթըլմաղ պիր պէօյիւք կիւրիրթիս հիսս օլունսունու Պու բօլիթիգա հավուզունա հէր թարաֆտան թաշլար աթըլմաղտա օլորզունան, պիր թարաֆտան եէնիտէն պիր թաշ աթըլմասը պէօյիւք պիր թէէսիր իտէմէզ:

Զունունլա պէրապէր պու տէֆա ամբրան պիր թաշ՝ հավուզուն իչինտէ մէվճուտ օլան տալկարար զայէպէ իտէճէք տէրճէտէ պէօյիւք պուլունմուշ տըր:

Բօլիթիգա հավուզունու պու տէրճէտէ օյնատան պու թաշ՝ ինկիլթէրրա Շարգտա եարատաւլընը տախի պիր հարէքէթտէ պուլունճաղը հավատիսի տիր:

Հալա պիր հաֆթա օլմատը քի Մ. կլատսթօն Էվրօբանրն իթթիֆագրնա բէք կիւվենմէտիյի հալտէ, երնէ պու իթթիֆագ հասըլ օլմատգճա Շարգտա պիր չէյ եարմագ միմքին օլամայաճաղը սէօղիւ իլէ, պու իթթիֆագրն մագսէտ Անանաւուտուղա հէր թարաֆտան հիճիւմ իթմէք մատտէսի օլտուզունտան, վէ Եունան տախի պու գըթանրն պիր բարբարնա վարիս օլմագ տավսըրտա պուլունտուզունտան, Եունանրն տախի պու իթթիֆագա տախիլ օլմասը զարը մէմուլ պիր էյ տէյիլ տիր: Անճագ պիր թարաֆտան Բումանիանրն տախի թէատրիքեաթը հարպիյէտէ պուլունտուղը իչիտիրիյոր, հալ պու քի Բումանիանրն պէօյլէ պիր իթթիֆագատան գիեատան պաչգա ֆիտէ կէօրմէսի հիչ միլեթսավվէր տէյիլ տիր:

Բումանիանրն Պուլկարար իլէ մուալլագ մէսէլէլերի վէ Պուլկարարրն Տօպրուճայա կէօզէրի օլտուզու կիպի, Եունանրն տախի թէսալիա իլէ Էբիր վէ Մակեդոնիատաբի Ուլսէյար հագգրնտա օյան նիյէթլերի Բումանիա իլէ Եունան պէյնինտէ իթթիֆագը միմքինիզ տէրճէճսինտէ պըրագը լոր:

Պինանէն այէյհ Բումանիանրն պու իթթիֆագա նասրլ տախի օլապիլէճէ յինի վէ տախի օլմատը-ղը հայտէ նէ սէպէպէ մէպնի թէտարիքեաթը սաքէրիյէտէ պուլունտուզունու անլայամայօրուզ:

* *

Պալգան հիւրիմէթլերի պէյ յէնինտէ պիր իթթիֆագրն հուսուսի հավատիսի կիթտիքճէ գուվվէթ պուլմագտա տրը:

Եունանրն էօթէտէն պէրու Գարատաղ իլէ պիր իթթիֆագ ագտը թաչէպինտէ պուլունտու ղու մալիւմ տիր: Պու տէֆա պիր թարաֆտան Գարատաղ իլէ Սրբպիա վէ պիր թարաֆտան Սրբպիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտա թէտաֆիի վէ թէճավուզի պիր իթթիֆագ հասրլ օլտուղու հէր թարաֆտան ա ընան խապէրլէր իլէ թէէքիտ օլունմագտա տրը:

Պու իթթիֆագրն իւզերինէ տէվլէթը Օսմանիյէտէն հիչ պիր մաթլուպու օլմայան Սրբպիա տախի թէտարիքեաթը հարպիյէտէ կիրիչմիշ տիր:

Պու իւչ Սլավ հիւբրիմէթինն պէյնէրինտէ իթթիֆագ իտէպիմէլերի մէմուլուն խարիճինտէ պիր չէյ օլմատրը կիպի, պու իթթիֆագտան մագսէտ Անանաւուտուղա հէր թարաֆտան հիճիւմ իթմէք մատտէսի օլտուզունտան, վէ Եունան տախի պու գըթանրն պիր բարբարնա վարիս օլմագ տավսըրտա պուլունտուզունտան, Եունանրն տախի պու իթթիֆագա տախիլ օլմասը զարը մէմուլ պիր էյ տէյիլ տիր: Անճագ պիր թարաֆտան Բումանիանրն տախի թէատրիքեաթը հարպիյէտէ պուլունտուղը իչիտիրիյոր, հալ պու քի Բումանիանրն պէօյլէ պիր իթթիֆագատան գիեատան պաչգա ֆիտէ կէօրմէսի հիչ միլեթսավվէր տէյիլ տիր:

Բումանիանրն Պուլկարար իլէ մուալլագ մէսէլէլերի վէ Պուլկարարրն Տօպրուճայա կէօզէրի օլտուզու կիպի, Եունանրն տախի թէսալիա իլէ Էբիր վէ Մակեդոնիատաբի Ուլսէյար հագգրնտա օյան նիյէթլերի Բումանիա իլէ Եունան պէյնինտէ իթթիֆագը միմքինիզ տէրճէճսինտէ պըրագը լոր:

Պինանէն այէյհ Բումանիանրն պու իթթիֆագա նասրլ տախի օլապիլէճէ յինի վէ տախի օլմատը-ղը հայտէ նէ սէպէպէ մէպնի թէտարիքեաթը սաքէրիյէտէ պուլունտուզունու անլայամայօրուզ:

* *

Պապը Ալինին Գարատաղ մէսէլէսինի սուրէնէ հայ իթմէք իչիւն վագը օան վատ վէ դայրէթի իւզերինէ միւշթէրէք ասանամա սէվգինէ գինտէն սարքը նազը օլունարագ, Եունան մէսէլէսի իչիւն տախի տիկէր պիր վասթայա թէչէպիս օլունճաղը Վիէննատան խապէր վէրիլիյոր:

Անճագ ասանամա սէվգ օլունմատրը հայտէ, օ տիկէր վասթանրն նէ՞տէն իպարէթի օլաճաղը անլայամայօրուզ:

Խապէր վէրիլէն պու վասթա օյա օյա տիբլօմաթլըգճա պիր հարէքէթտէ իպարէթի օլապիր, չիւնքի պէրրիյէ ասքերի իլէ պիր միւտախէլէ մուրատ օլունա իտի օնունտա ասանամասը իճրասը միմքին օլամագ իտի:

Էվրօբա տէվլէթլերի՝ պէյքի սէֆիրլերինի ճէպպ իտիւպ գաթը մրունասէպաթ իտէճէքլերինի պէյանլէ, Պապը Ալիի պու գարարլարը գապալ իթմէմէ լէ պէօյլէ պիր տիբլօմաթլըգ թարիգի իլէ մէճպուր իտէպիրիրէր:

Լաքին Պապը Ալի օ գարարլարը գապալ իթմէքտէն սօնրա տախի օնլարրն իճրասը պիր գուվվէթ միւհիմճա օլուպ, գան տէօքիւմէքսիգին իճրա օլունմայաճագ վէ հալպու քի, օ թարաֆտան գան տէօքիւմէսի պիւթիւն Պալգան չէպիհէդիրէսինի գան վէ պարո թ իչինտէ պըրագաճագ տրը:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պիր Ռէման ասքէրի կապէթասը՝ Եունան հուտուտը պէյնտա պուլունան Օսմանլը ասքէրինին մրգտարը հագգրնտա պէր վէճճի ամթի մարիմաթ վէրմէքտէ տիր:

Եանեատա՝ 7 թապուր բիյատէ, 5 պէօյիւք սիվարի, վէ 5 պաթարեա թօք, Արտատա՝ 4 թապուր բիւ ատէ, 2 պէօյիւք սիվարի վէ 4 պաթարեա թօք, Ղօյսատա՝ 2 թապուր, 2 պէօյիւք վէ 2 պաթարեա, Տօսմանուգատա 6 թապուր վէ 2 պաթարեա, Լարիսատա (Եէնիշէհիր) 6 թապուր, 6 պէօյիւք վէ 4 պաթարա, Թիրնօվատա 1 թապուր վէ 4 պէօյիւք վար տրը: Պու ասքէրտէն մատտա օյ ճիվարտա տահա սաիր ասքէր տախի մէվճուտ տրը:

Օ ճիհէթտէ պուլունան ասա քիրի Օսմանիյէնին մէվճուտը 48 թապուր բիյատէ, 18 պէօյիւք սիւարի, 16 պաթարիա սահրա թօքու վէ 10 պաթարիա սաղ թօքու թախմին օլունապիլիր: Պէհէր բիյատէ թապուրրնտա 500 վէ սիվարի պէօյիւկիւնտէ 80 քիչի վէ հէր պաթարիատա 6 թօք պուլունմագտա տրը: Պու հիսապա 24000 բիյատէ նէֆէրի վէ 1440 սիվարի նէֆէրի վէ 216 թօք թէճմէրլա մուհարեպէյէ կիրմէնէ հաղրը վէ միւհէյեա տրը:

—=—

Գարատաղ մէսէլէսինէ տահիր ախիրէն Պապը Ալիյէ իթա օլունան նօթանրն սուրէթինի իպթիտա Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսօգալէմ ամրը օյտուղու հատ, ինկիլթէրրա սէֆիրի Մ. Կոչէն ինկիլիզճէ վէ իթալիա սէֆիրի գօնթ Գորթի Ֆրանսրզճա օյարգ իքի նօթա սուրէթի թէսվիտ իթմիշլէր իսէ տէ, մէայճէ մութապագաթրը օյմատրզրնտան, մուախարէն Մ. Թիսօնրն թէսվիտ իլէտիյի միսվէտտէ գապուլ օլունարագ Պապը Ալիյէ կէօնտէրիրիշ տիր:

Մէգքիւր նօթատա Պապը Ալիյէ վէրիլէն իւչ հաֆթա մէօհլէթ՝ ալթիարկա օգոստոսրն 24ինճի կիւնիւ խիթամ պուլաճագ իմիշ:

—=—

Թէրճէմանը Հաքիքաթ կազէթասը, մէվսուգէն այորզը մաիւմաթ իւզերինէ՝ տէվլէթլէր պէյնինտէ իթթիֆագ մէվճուտ վէ միմքին օյմատրզը պագը տէվլէթլէր թագրֆնտան Պապը Ալիյէ իչրապ իտիրիրինի պէյան իթթիքատն սօնրա, Գարատաղ մէսէլէսինին 21 կիւն զարֆինտա թէսվիյէ օյմասը իչչուն Պապը Ալիյին՝ օյանճա գուվվէթի իլէ չայրշարզրնը վէ մէճլիսը վիւքէյանրն վուգու պուլան սօն իճթիմար տա պունա գապուլ ճէվապը վէրիրմէսի թէզէֆիւր օլունտուզունու եազմրը վէ Պապը Ալիյին պու իսթիտատրնը Անանվուտլար խապէր ալրը ալմագ Գարատաղ հուտուտու իւզերինէ թօրանրպ էսպապը մուգավվէթի իքմալ իյլէտիքլէրինի իլան իյլէմիշ տիր:

—=—

Պու սապահքի վէքնտա ամիտաքի ֆրգրաի զարրպէ կէօրիւլմիւշ տիր:

Գիթալիա խարիճիյէ նազրրը չու սրբատա Բօմատա պուլունմատը ղը կիպի, Ավսթրիա խարիճիյէ նազրրը Պ. տը Հայմէրլէ տախի վիէննատա օյմատրզրնտան, վէ Ինկիլթէրա պաշ վէքիլի խասթա պուլունտուզունտան, Եունան մէսէլէսինէ տարր մուխապէրթը բէսմիյէ թաթիլ օյունմուշ տրը:

—=—

Եանեատան այտրզրմզը հավատիսէ կէօրէ, Թօսգայրզը հէր թարաֆընտա ճէմիյէթլէր թէչէքքիւլ իտիւպ, ասաքիրի միլլիյէ եազմայա պայրամիշար, վէ չիմանլէ գատար 30 000 նուֆուս եազմշչար տրը: Եանեա վալիսի Ադամ Բաշա պու ճէմիյէթլէրէ վէ ասքէր եազրմասընա մանի օլմայա հէր սուրէթլէ չալրշմագտա իսէ տէ, էհտիյատ զայրէթի վէ հէնէճ ֆէվգէլատ օյտուզունտան, վալիսին մուհանասաթը թէէսիր իտէմէմէքտէ իմիշ: Օ թարաֆլարտա ասայիշին մուհաֆազասընը տախի պու ճէմիյէթլէր տէր էօհտէ իտէրէք, թօքրանան ասքէրէն ճիւզի պիր հարէքէթը նամէրզիյէ իճթիսար իտէն պիր իքի նէֆէր բէք չիտտէթի միճաղաթա կիրֆիթար օյնուշար իմիշ: Պու ճէմիյէթլէր իւզամ վէ խրիսթիանտան իպարէթի օլտուգլարը կիպի, թօքատրզլարը ասքէր տախի պու վէճճ իլէ մուխթէլիթ իմիշ:

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Կիրիտ վալիսի Ֆօթիատէս բաշա սիւնքի կիւն հուզուրը Շահանէյէ չըգտրգտան սօնրա, քէրիմէմի իլէ պիրլիքտէ ճէգիրէի մէգքիւրէյէ պագիժէթ իթմիշ տիր:

—Իտարէի Մախսուսէնին Մէսրը Թէվֆիք վաբօրու Թրապզօնա կիտէր իքէն մաքինասը սագաթլանարագ էրէքլի լիմանընա չէքիլմիշ օյտուզունտան, վաբօրը մէզքիւրուն եօլճուլարընը մահալլէրինէ պրագմագ իւզրէ, իտարէի մէգքիւրէ թարֆընտան տիկէր պիր վաբօր իրսալ օլունմուշ տրը:

—Պուսա վալիսի բաշա հազրէթլէրինին մայէթինտէ պուլունմագ վէ Պուսա սէվահիլինի մուհաֆալա է ուէմէք իւզրէ թայերին օլունան Թաբէնէ նամ վաբօր կէմէյիկէ ագիմէթ իթմիշ տիր:

— Մամաչ կազէթասը Բամազան միւնասսիպէթի իլէ իթթաբ լազմ կէլէն մաաշաթ իչիւն Գալաթասան ագա օյունտուղու մէրվի օրան 50.000 լիրալըգ իսթիգրազը ագա իտիլէմէսիյինի եազտրգտան սօնրա, մէմուրիյինն միզաչիգասը մէճիրար վիւքէյաճա նազ ը ը տրգգաթատան տուր թուլթուրմայրգ սէրիան տիկէր պիր չարէ թէտարիքինէ սայ օյունմուշ իսէ տէ, Սիւրբի Հիւմայուն իչիւն 150.000 լիրա վէրիլտիյի կիպի, հարպիյէ նէզարէթիճէ տախի իհմիյաճաթը ճճիլէ իչիւն հէման պ՝ր օգատար մէպլաղ սարֆ իտիտիրինտէն, մաաշարրն պիր հաֆթա յա գատար վէրիլէպիլէճէ յինի եազը յօր:

—Ցինանքի Լ-թէ-ուէտ ամիտաքի ֆգրա կէօրիւրիշ տիր:

«Պիյճիմէ էանաֆլար օրթալրգ քէսատ տրը տէյու սրզլաշմագտա ղրրար: Իչպու թէչէքքի վէ ֆրեատ իտէնէր միյանընա եաղը նրզ էքմէքճիլէրին սէսի եօգ տրը: Պու էֆէնտիլէր բէք մէսուտ պիր նատ պուլունուպ, ֆէնա վէ էքսէրիա տա էքսիք օրրագ էքմէյի կիւմիշագչէ իլէ 75 բարաա սաթմագտա վէ օգկա պաշրնա 20 բարա քեար իմմէքտէ տիրլեր: Պու՝ ինանրլըր չէյ տէյիլ տիր, լաքին սահիհ տիր: Պու պապտէ մայիսմաթը օյան զէվմէրն պէյանընա կէօրէ, զ-խրէնին չիմանքի ֆիյաթընա վէ ուն վէ պուզղարն բէյ տէրբէյ թէնէզզ'ուլինէ պագարագ, էքմէք պու կիւնքի կիւնտէ 60 բարաա սաթըլապիրպ, երնէ էքմէքճիլերէ երիզէ 30 35 զրուշ քեար գալրը: Մամաֆիհի էքմէք 75 բարաա սաթրլմագտա տրը, վէ մէրճիի պուրունան տարէ տախի պունա մուվաֆագամ վէ միւսաատէ իմմէքտէ տիր:»

Թէրճէմանը Էֆէնտի. — Պալատէքի ֆգրաը՝ պիգիմ կէչէնէրտէ միւլագաթ էյլէմիյ օյտուգմրմզ Շէհր Էմանէթի էֆէնտիսինին նազարը տիգգաթրնա արզ իտէրիմ. վէ մէնաֆիի ումումիյէ վէ ֆուգարա վէ միւհիճճինն նամրնա ճճիզանէ էֆէնտիի մումաիյէհէ սիվալ իտէրիմ քի, չուվալ պաշրնտա Շէհր Էմանէթի իլէ էքմէքճիլէր մէյանրնտա գարարլաշարրըմրզ օրան 10 ղրշ. ֆարգ հէնուզ տօյմամշմրտրը, վէ էքմէք տահա 75 բարայա մը սաթրլմագտրը:

ԵՒՆԷ

ՇԻՐՔԷԹԸ ԽԱՑՐԻՅԷ

Եա Ռէպպ, չու Շէյէրէք Խուրէյնէ՝ վագթ իսյահ օյունճագ քի, կազէթամզրն հէման հէր կիւն եարրմ, պիր վէ պագէն տահա զիյատէ սիթթիւնէրինի անրն սիյաթի վէ ուլզունսուզգլարընն հիրեայէսիրէ իշղալ վէ իմա իթմէմէ մէճգուր օլմայարմ:

Պու սապահ երնէ 23 վէ 4նօ մէրօյու Շիրքէթի վաբօրլարընն եօլճուլարը, պիր ուլզունսուզ թէրթիպաէն տօյար ֆագրա օյարագ քէօրիւ էօնինտէ իչ չէյրէք գատար չալգանըգ տուրմուշտար տրը:

Շէօյէ քի, Շիրքէթ վաբօրլարընն իքիսի պիրտէն պօղազ իչինտէն կէլիպ քէօքրիւյէ թագարրուպ իթթիքէրինտէ, իքիսի այրը այրը քէօրրիւ տուպարարընա չիմա ամթարագ եանաչաճագ եէրտէ, պիր պիրինէ հալաթ ամթրպ եանեանա տուրույօրար. պատէհու պիրի քէօրրիւյէ եանաչարագ, իքի վաբար խայգը պիր տուպա իւզէրինէ չրգրյօր: Հալ պու քի պու մանօվրա բէք պէօյիւք պիր միւչքիլաթա ճճրա օլունտուղու կիպի, էքսէրիա տախի հալաթ գօրարագ սաաթլարճա քէօքրիւյէ եանաչամատգլարընտան, վաբօր խայգը պիր չօգ վագթ զայպ իթմէքտէ տիր:

Իչթէ պու սապահ զիքր օլունան 23 վէ 4 նօմէրօյու վաբօրլար պէօյէ պիր պիրինէ պագլանմագ մանօվրասընը իճրա իթթիքէրինտէն պիր տուրլիւ քէօքրիւյէ եանաչամմշ վէ նիհայէթ հալաթ տա գօքարագ քէնտիէրինի Սարայ Պուրնունտա պուլմուշլար տրը: Պու սուրէթլէ իւչ չէյրէք վագթ զայ օլմուշ օյտուզունտան, շիրքէթ պու ուլզունսուզլուղունէ էօնիւնիւ արզպ, երնէ էվվէլքի կիպի վաբօրլարընն այրը այրը քէօքրիւյէ եանաչմայարը խուսուսունտա թէտպիր իթթիխազ իթմէտի լազմ կէլիր:

Պու պապտէ խայրրը շիրքէթին նազրը ԳԷՏԷՆԲԵՐԳԸ տավէթ իտէրը:

ԵՒՆԷ ՃԷՐԻՏԷԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

Եա՛ Ռէպպ, պիր տէ չու ճէրէյէ Հ-վ-ա-ֆ կազէթասընն էրմէնիլէր այէյհնտէ եազտրզը ֆրգրաարը մէսալինի նէ՞ վագթի անլամայա միէսսէր օյանճաղը:

Կազէթաի մէգքիւր, էրմէնիլէր այէյհնտէ շիմտիյէ գատար եազմրշ օյտուղու ֆրգրաարտա գուլյանտրզը մուղլագ վէ անլայշրմասը ատէթա քէրամէթէ միհմանճ օյան իպարէլէր կիպի, պու կիւնքի իճմարինտէ տախի եէնէ մուզլագ պիր ֆրգրա եազմրշ տրը:

Պիզ ֆրգրաի մէգքիւրէյի պէշ օն տէֆա օգուլուպ պիր չէյ անլայամատրզրմզտան, չու իքի կիւն եօրթու էանասընտա գարիունրմզզա պիր էյլէնճէ օյմագ միւլահազասը իլէ աթիտէ այնէն տէրճ իտէրիզ:

Իչգու ֆրգրատա մանթրգ, վէ բաղրթալը իպարէ պուլամասրզը. մզգան պիզէ ատ թա Զինիմաչին լիսանը կիպի պիր չէյ կէօրիւնմիւշ օյմաղա, չու պիլմէճէ կիպի եազրմրշ օյան իպարէնին հալլինի, պիզտէն տահա էյի Օսմանլըճա պիլէնէրէ հէվալէ իտէրիզ:

Իչթէ մէգքիւր ֆրգրա.

«Լ-ֆքեաբը ումումիյէմիզէ օլան սիւքիւնէթ՝ սահիհէն էվրօբայը կիրիֆիթար թէճճճիւպ իթմէ եէրի վարտը:

«Զիրա պու գատար զավայիլ իլէ պէրապէր երնէ էհալի Էվրօբանրն հագզրզրզընն նէթիճէսինի կէօրտիւքէրի հայտէ զէրրէ գատար սէպայմ վէ մէթանէթլէրինտէն նիւքիւ իթմէյիպ, պիր թարաֆտան Բումանը մէզալիմ իսթիրա իտէրէր: Լրմէնիլէր իսէ տօյապը թէգֆիրի չէվիրիպ, վանտան ֆիւրտտէն հավատյս տիւզէրէր իքէն, ասյա Պուլկարիսթանտա օյան վէ էհալիի իսլամիյէնին օրայարտա, ուրուգունու (տամարլարընը) բէսմէք իւզրէ թասավվուր գրլրնանքէօքիւ մատտէի զուրմիյէտէն կէօզլերինի այրմայարագ, 400 սէնէտէն պէրու նանու նիյմէթմիզլէ եաշայզպ, պու կիւն նէ կէօնա քիւֆրանը նիյմէթ իտէճէքլերինի պիրմէյէն Պուլկարլարը կէօզէտէրմ. պէյքի Բումարը պիսապիթիւն չիյնէյիպ Լրմէնիճլերի էզէրլեր տէյի տիւշիւնիյօրար:

«Մայիսմ տիւր քի, Շարգտա քիմ իսեան իտէր իսէ անրն հագգը թէէտիպի հէր չէյտէ միւսավաթ արզու իտիրէն իսյսմարտա օյուպ. Շարգտա էօրմէնտէ միւսավաթ տուէլը սաիրէտէն պիրիսինին լսաթըկիւզարը օրմամշ տրը.»

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷԳՈՒՕՍՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Մէճիսի մէգքիւր տիւնքի կիւն Գալաթատա Ս. Լուսաւորիչ քիրիսէսինտէ Դեր. Կարապետ Եպիսկոպոսուն մուվազգաթ ռիյասէթի վէ Ց. Մերեէվգուլէ էֆէնտինին ատեանագեսրլիի թահսիրընտա իճթիմա իթմիշ տիր:

Եվվէլա Նախագահնիչ Դիւանպարրն ինթիխապը վուգու պուլմուշ վէ պատէհու Ատեանապետաց Դիւանրն թէրթիպ իթմայի վարչական կազմակերպութիւն լայէհասը իւզերինէ միւզաքէրէ ճէրէեան իթմիշ, ֆագաթ սաաթ օնա կէլտիկինտէն, գարարը գաթիսի կէլճէք իճթիմայէ թասայիգ իտիլմիշ, վէ մէգքիւր իճթիմարն օն պէշ կիւնտէն երնէ Գալաթատա վուգու պուլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

Իչթէ Նախագահնիչ Դիւանլարրն էսամիսի չունար տրը.

Զ-ն-ն-ռ-ռ-ռ

ԱԼԷՄԱՆԵԱ ԻԼԷ ԻԹԹԻՖԱԳ

Ալէմանեա իլէ տէվլէթը Օսմանիյէ արասընտա պիր իթթիֆագ վար տը՝ մէմլյէ ճէսարէթ իտէմէյիզ։ Լաքին պէօյլէ պիր իթթիֆագընը պուլունմասը Էվրօբա ղազէթալարընը բէք չօղ իշղալ իթմէքտէ տիր։

Բօլիթիգա ալէմինին սաղլամ չէյլէրինտէն զիյատէ պէօյլէ չիւպհէլի վէ մաղնուն չէյլերի վար տը։ Մէսէլա, աճապա սահի՞հ մի տիր, սահէհ օլապիլիր՞ մի, միւմքի՞ն մի տիր, օլուրսա նա՞սը օլուր կիպի միւթալաալար։ Իշթէ բօլիթիգա ալէմի պունտան իպարէթ տիր։

Զօգ տէֆա պու զանլար, պու չիւպհէլեր պօշա չըգըպ, հիչ պիր ասլ՝ու էսասը օլմազ։ Պաղը տէֆա տա բէք զայիֆ պիր զանն վէ չիւպհէ հալինտէ կէօրիւնէն պիր շէյ՝ աղ զէման զարֆընտա բէք պէօյիւք պէյլար կէսէրէր կէօսթէրմէյէ պաշլար։

Պիզ պու պապտէ չու ֆիքրտէյիզ քի՝ հիչ պիր ասլ՝ու էսասը օլմայան պիր շէյ մէյտանա չըգըպ, պիր չօղ վագթ պիւթիւն ալէմի մէշղուլ իտէմէզ։ պիր ատէմ ալտանապիլիր՝ լաքին պիր ալէմ ալտանամազ։ շույու պուլան պիր շէյին էլպէթթէ պիր ասլ՝ու էսասը օլմագ իգթիզա իտէր։ պունլարտան պաղըսընը ասնու չըգմազ իսէ՝ պու տա ասլը օլմատրղընտան իլէրի կէլմէյիպ՝ ահվալին տէիչմէսի իլէ մահվ օլմասընտան իլէրի կէիր։

Մէսէլա Ռուսիա իլէ Ալէմանիա արասընտա պիր մուհարէպէ վուղուի իհթիմալի պու գատար վագթ ալէմը սիյասէթի իշղալ իթտիքատէն ասնրա, նիհայէթ պէօյլէ պիր մուհարէպէնին չիմտիքի իմբէրթաօրլար սաղ օլտուգճա վուղու պուլամայաճաղը խապէրի իլէ խիթամ պուլմուշ տը։ Անճագ պունտան պու իքի տէվլէթ արասընտա էվվէլտէն մուհարէպէ իհթիմալի պուլունմամըշ օլտուղուանլաշըլմայըպ՝ միւճէրրէտ բօլիթիգանընը ասնրատան տէյիտիլի անլաշըլը։

Քէզալիք ինկիլթէրրանընը Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա պէյնիտէ մէվճուտ օլան իթթիֆագա մահլ օլուպ տահիլ օլմագ իւզրէ պուլունմուշ վէ պէէքի տէ տահիլ օլմուշ օլտուղու շույու պուլմուշ իտի։ Պու կիւն իսէ ինկիլթէրրա իլէ Ավսթրիա արասընտաքի խուսուսէթի սագլանմայաճագ պիր տէրէճէտէ տիր։ Պու տա իպթիտա շույու պուլան հավատիսին ասը օլմատրղընտան տէյիկ՝ պէլքի ինկիլթէրրանընը գագինէթօսուտէյիշմէքլէ պէրապէր բօլիթիգասը տահլի տէյիշմիշ օլտուղունտան իլէրի կէլմիշ տիր։

Իշթէ էվվէլճէ շույու պուլմուշ օլան պու հավատիսի նիւմունէ իթթիֆազ իտէրէք՝ պու տէֆա շույու պուլան շու Ալէմանեա վէ տէվլէթը Օսմանիյէ իթթիֆագը պահսընա կէլէլիմ։

Եօգարըտա տէտիյմիզ կիպի էրինէ թէրրար իտէրիզ քի՝ պու իթթիֆագ մութլագա մէվճուտ տը՝ տէյէմէյիզ։ լաքին հիչ ասլ՝ու էսասը եօգ տը՝ տա տէյէմէյիզ՝ չիւնքի հիչ ասլ՝ու էսասը օլմայան պիր շէյ՝ օլմուշ պիր շէյ կիպի մէյտանա չըգըպ տա պիր ալէմի մէշղուլ իտէմէզ։

Պու կիւնքի կիւնտէ պիւթիւն բօլիթիգա ալէմի պու իթթիֆագ մէսէլէսի իլէ մէշղուլ տը։ Պունուն իչիւն պու իթթիֆագ օլմուշ պիթմիշ պիր շէյ՝ տէյիլ իսէ տէ, վիճուտ պուլմասը բէք միհթէմիլ օլաճագընտա շիւբհէ օլընմամալը տը։

Մալիւմ տիր քի, տէվլէթը Օսմանիյէ էօթէտէն պէրու ինկիլթէրրանընը իթթիֆագընա կիւվէնմէէ ալըշըպ, հեր նէ գատար քի պու սօն վուգուաթ՝ վէ ինկիլթէրրանընը կէրէք մուհարէպէտէն էվվէլ վէ կէրէք մուհարէպէ էսնասընտա կէօրիւնէն հարաքեաթը տէվլէթը Օսմանիյէյի պու իթթիֆագա կիւվէնմէքտէն վաղ կէչիրէպիլիր իտի իսէ տէ։ Պաղը Ալի ինկիլթէրրանընը իթթիֆագընա օգատար ալըշմըշ իտի քի՝ օնտան իւմիւտինի չապուգ քէսէմէյիպ պէրլին ահտանամէսինտէն սօնրա տախի պու իթթիֆագա տայանըպ՝ ինկիլթէրրա տէվլէթի իլէ Անատօլու հագգընտա կիպի պիր ահտանամէյէ տախի կիրիշմիշ տիր։

Պիզ էօթէտէն պէրու տէվլէթի Օսմանիյէնին ինկիլթէրրա իթթիֆագընտան պիր իսթիֆատէսի օլամայաճաղընը վէ ինկիլթէրրայա կիւվէնիպ տէ սիր գօմշուլարը իլէ պօզուշմագ լազըմ կէլմէ յէճէյինի վէ պիլաքս տէվլէթը Օսմանիէ իչին իթթիֆագլարընտան զիյատէ իսթիֆատէ օլունապիլէճէք—տէվլէթլէր պուլունտուղունու պէյան իթմէքտէն պիր տագիգա կէրի տուրմամըշ իտիք։

Ինկիլթէրրա էօթէտէն պէրու Շարգ իշլէրինտէ պաշլըճա Ֆրանսա իլէ միւթթէֆիգ օլուպ օնունլա պիրլիքտէ իշ կէօրմէքտէ վէ սայիր Ղարպ տէվլէթլէրինի տախի քէնտիսէ մուին պուլմագտա իտի։

1870 մուհարէպէսի Ֆրանսայը պիր չօղ վագթի իչիւն բօլիթիգա ալէմինին տահրէսի նուֆուզընտան չըգարմաղա ինկիլթէրրա եալընըզ գալըպ՝ հեր նէ գատար քի երինէ մէալէքինտէն այրըլմամագ իսթէմիշ իսէ տէ՝ պիր շէյ եարմայա տա մուվաֆֆագ օլմատրղը վէ պիր չօղ վագթի ատէթա իքինճի տերէճէտէ պուլունան տէվլէթլեր կիպի թէէսիրսիզ գալըպ՝ բօլիթիգա իշլէրինին Շըմալ տէվլէթլերինին եէտը իմթիյարընտա գալտըղը կէօրիւլմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա պիր միւթթէֆիգ միւհթաճ իտի՝ քիմին իլէ իթթիֆագ իթսին։ Ֆրանսա քէնտիսինի թօբլատրդտան սօնրա պու իթթիֆագա տախիլ օլապիլիր իտի։ լաքին պաչը իսթիւնտէ Ալէմանիա պիր ճէսիմ գարագուշ կիպի տուրմագտա օլտուղու հալտէ՝ Ֆրանսա գըմբլտանամագ իտի։ Հալպու քի Ալէմանիա՝ Ավսթրիա վէ Ռուսիա կիպի իքի պէյիւք տէվլէթլէ տախի միւթթէֆիգ իտի։

Պու բօլիթիգա ահվալի իլէ մէշղուլ օլանլարը պաղըսը՝ ինկիլթէրրայա՝ Շըմալ տէվլէթլերինին իթթիֆագընա գարշը Ֆրանսա վէ Իթալիա իլէ իթթիֆագ իթմէյի թավսիյէ իտէյօրլար իտի։ Հալպու քի պու իւչ տէվլէթին օ իւչ տէվլէթէ գարշը տուրագիլմէսի միւմքին տէյիլ իտի։

Ինկիլթէրրա միւթթէֆիգ պուլմագ իչիւն պիր ֆըրսաթա մունթազըր իտի։ Անընղընը իւչ Շըմալ տէվլէթլինին իթթիֆագը պօզուլուպ Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա արասընտա Ռուսիայը խարիճ պըրագաճագ պիր եէնի իթթիֆագ ադա օլունտու։

Լօրտ Պիգընսֆիլտ՝ թարաֆտարլարը պուլունան ումմամ ինկիլիզ կազէթալարը իլէ պէրապէր պու իթթիֆագը ալգըշլամը վէ վագթ զայա իթմէքսիզին պէրլին վէ Վիէննա գազէթէօլարը իլէ մուխապերաթա կիրիշտի։

Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա՝ Ռուսիա իլէ միւթթէֆիգ իքէն՝ ինկիլթէրրա պու իթթիֆագա տախիլ օլամազ իտի՝ չիւնքի քիմի՞ն իլէ քիմին ալէյհինտէ իթթիֆագ իտէճէք իտի։ անճագ Ռուսիա այրըլըպ Լէվրօքանընը իչինտէ Ռուսիաեա գարշը պիր իթթիֆագ զուհուր իտինճէ՝ էլպէթթէ ինկիլթէրրա տախի պու իթթիֆագա կիրէպիլիր իտի վէ պէլքի տէ կիրտի։

Ալէմանիա իլէ Ավսթրիանընը մագսէտի՝ իթթիհսաը Սլավընէօնիւնիւ ալըպ Ռուսիանընը Պոսֆոր վէ Զանագ Գալէ պօղազլարընը կէչմէսինէ վէ Ռումէլիյէ կիրէսի մէսինէ մանի օլմազ տան իպարէթ իտի։ Ինկիլթէրրանընը տա էօթէտէն պէրու մագսէտի պու իտի։ Անճագ օնտան էվվէլի ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պու պօղազլարը վէ պու գըթայը քէնտի մէնֆաաթլարը իչիւն մուհֆազա իթմէէ չալըշմըշ իքէն։ Ալէմանիա պու եէրլէրի Ավսթրիանընը մէնֆաաթը իչիւն գուրթարմագ իսթէօր իտի։

Ինկիլթէրրա պունա մուվաֆագաթ իթմէէ մէճպուր օլտու՝ լաքին պիր շարթ իլէ մուվաֆագաթ իթտի՝ քէնտիսի Անատօլուտա իսթէտիյինի եարմաեա մուխթար օլմագ շարթը իլէ՝ Ալէմանեա վէ Ավսթրիայը՝ Ռումէլի գըթասընտա իսթէտիքլէրինի եարմաեա սէրպէսթ պըրագմագ իսթէտի։

Ինկիլթէրրանընը պէօյլէ պիր նիյէթտէ պուլունտուղու արթընդ մէճհուլ պիր շէյ մէյիլիտի։ Պաղը Ալի պունու անլայընճա՝ պու իւչ տէվլէթէ եանի Ալէմանիա վէ Ավսթրիա իլէ ինկիլթէրրայա գարշը պիր միւթթէֆիգ արամագ մէճպուրլյէթինտէ պուլունտու։ Պու միւթթէֆիգ քի՞մ օլապիլիր իտի։ Ռուսիա տէվլէթի պու իշտէ տէվլէթը Օսմանիյէնին պիր միւթթէֆիգը թապիիսի իտի։

Հագիգաթէն տէվլէթը Օսմանիյէ պէօյլէ պիր թազսիմէ գարշը տուրմագ իչիւն Ռուսիա իլէ իթթիֆագ իթմէյէ մէճպուր օլուպ՝ օնտան պաշգա միւթթէֆիգ պուլմամագ իտի։ լաքին Պաղը Ալի աճէլէ իթմէտի։ ինկիլթէրա իլէ տա պօզուշմամագ՝ Ռուսիա իլէ տէ պօզուշմամագ իսթէմէէ չալըշմըշ իքէն։ Ալէմանիա պու եէրլէրի Ավսթրիանընը մէնֆաաթը իչիւն գուրթարմագ իսթէօր իտի։

Ինկիլթէրրա պունա մուվաֆագաթ իթմէէ մէճպուր օլտու՝ լաքին պիր շարթ իլէ մուվաֆագաթ իթտի՝ քէնտիսի Անատօլուտա իսթէտիյինի եարմաեա մուխթար օլմագ շարթը իլէ՝ Ալէմանեա վէ Ավսթրիայը՝ Ռումէլի գըթասընտա իսթէտիքլէրինի եարմաեա սէրպէսթ պըրագմագ իսթէտի։

Ինկիլթէրրանընը պէօյլէ պիր նիյէթտէ պուլունտուղու արթընդ մէճհուլ պիր շէյ մէյիլիտի։ Պաղը Ալի պունու անլայընճա՝ պու իւչ տէվլէթէ եանի Ալէմանիա վէ Ավսթրիա իլէ ինկիլթէրրայա գարշը պիր միւթթէֆիգ արամագ մէճպուրլյէթինտէ պուլունտու։ Պու միւթթէֆիգ քի՞մ օլապիլիր իտի։ Ռուսիա տէվլէթի պու իշտէ տէվլէթը Օսմանիյէնին պիր միւթթէֆիգը թապիիսի իտի։

Հագիգաթէն տէվլէթը Օսմանիյէ պէօյլէ պիր թազսիմէ գարշը տուրմագ իչիւն Ռուսիա իլէ իթթիֆագ իթմէյէ մէճպուր օլուպ՝ օնտան պաշգա միւթթէֆիգ պուլամագ իտի։ լաքին Պաղը Ալի աճէլէ իթմէտի։ ինկիլթէրա իլէ տա պօզուշմամագ՝ Ռուսիա իլէ տէ պօզուշմամագ՝ Ռուսիա իլէ տէ իթթիֆագա կիրիշմէտի։

Ինկիլթէրրա բօլիթիգասը տէտիյմիզ պու բօլիթիգա՝ լօրտ Պիգընֆիլտ բօլիթիգասը իտի։ Միւշարիէյհին բօլիթիգասընա գարշը պունլարտան Մ. կլատսթօն իլէ սարի հուրբիյէթ թարաֆտարլը՝ պիլաքս Շարգտա Ավսթրիա վէ Ալէմանիանընը Նիյէթլէրինին իճրասընա գարշը տուրմագ լազըմ կէլտիյի ֆիքրինտէ իտիլէր։

Հէր նէ գատար քի պունլարտա պօզուշարը՝ վէ Ռումէլինին՝ Ռուսիանընը էլինէ կէչմէսինէ բազի տէյիլ իտի իսէլէր տէ՝ պու գըթանընը Օսմանլըլարը էլինտէն չըգմասը իլէ պէրապէր Ավսթրիա վէ եա Ռուսիանընը էլինէ տախի տուշմէյիպ՝ սաքին պուլունան ճինսիյէթլէրէ կէօրէ միւսթագիլ հիւքիւմէթլէրէ թագսիմ օլունմասը ֆիքրինի էլթիզամ իտիյօրլար իտի։

Հալպու քի՝ պու մագսէտտէ Ռուսիա մուվաֆագաթ իթսիյի հալտէ՝ Ալէմանեա վէ Ավսթրիա մուվաֆագաթ իթմէք իսթէմէյօրլար։ չիւնքի պու սուրէթ պիր թարաֆտան Ավսթրիանընը Պոսֆորա վէ Ալէմանեանընը Թրիէսթէյէ գատար ինմէսինէ մանի օլուր՝ վէ պիր թարաֆտան տա Պաղգան չէպիհճէզրիէսինտէ թէչէքքիլ իտէճէք հիւքիւմթը միւսթագիլէնին էքսէրիսի Սլավ օլաճաղընտան՝ հեր հալտէ Ռուսիանընը օրալարտա նուֆզու պուլունուր։

Իշթէ պու սուրէթլէ ինկիլթէրատա իքի բօլիթիգա զուհուր իտիւպ՝ պիրիսի Ռուսիայա գարշը Ալէմանեա վէ Ավսթրիա իլէ՝ վէ տիկէրի Ալէմանեա վէ Ավսթրիայա գարշը Ֆրանսա վէ Ռուսիա իլէ միւշթէրէք պիր հարէքէթտէ պուլունմագ։ Պիրինճիսի՝ լօրտ Պիգընֆիլտին, վէ իքինճիսի՝ Մ. կլատսթօնընն չախսընտա թէճէսիմ իթմիշ իտի։

Պու բօլիթիգալարընը իքիսի տախի տէվլէթը Օսմանիյէնին թէմամիյէթը միւքիյէսի ալէյհինտէ պուլունտուղարընտան՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին ինկիլթէրրանընը պուլունաճաղը թարաֆը աքսինի թուրթմասը զարուրի իտի։

Լօրտ Պիգընսֆիլտին զէմանընտա ինկիլթէրրա՝ Ալէմանիա վէ Ռուսիայա մահլ օլտուղու իչիւն տէվլէթը Օսմանիյէնին Ռուսիայա, վէ Լընտրա գազինէթօսունուն ըիյասէթի Մ. կլատսթօնա կէչինճէ ինկիլթէրրա Ռուսիա իլէ միւթթէֆիգ օլտուղու իչիւն, տէվլէթը Օսմանիյէնին Ալէմանիա վէ Ավսթրիայա մէյլ իթմէսի թապիի տիր։

Անճագ Ավսթրիանընը Պոսնա վէ Հէրսէքլէ եէնի բազար մէսէլէսէրինտէն օլայը Պաղը Ալի իէ վագը օլան իխթիլաֆլարը բէք թազէ օլուպ հալա ունուտուալմատըընտան, պու իթթիֆագ տօղրուտան տօղրույա Ալէմանիա իլէ օլուպ՝ Ավսթրիա տէվլէթի տէ Ալէմանիանընը միւթթէֆիգի օյմագ սրֆթը իլէ պու իթթիֆագա տախիլ օլաճագ տը։

Լէկէր Ալէմանիանընը Ավսթրիայը իլթիզամ իթմէքտէն վաղ կէչիպ տէ հէյնը հաճէթտէ Ավսթրիայա տախի գարշը կէլմէք իւզրէ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ իթթիֆագա կիրիշմէք իսթէտիյինէ ինանապիլէ իտիք։ Ավսթրիանընը պէօյլէ պիր իթթիֆագտան խարիճ գալմասը իհթիմալինի տախի թէսիմ իտէպիլիր իտիք։

Լաքին պիզէ գալը իսէ Ալէմանիանընը տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ իթթիֆագը սահիհ օլտուղու հալտէ տախի՝ պու իթթիֆագ սըրֆ տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնֆաաթը իչիւն օլմայըպ՝ եէնէ Ալէմանիա իլէ Ավսթրիանընը մայիմ օլան նիյէթլէրինէ եանի օ նիյէթլէրին իճրասընա մէյտան աչըգ գալմագ իչիւն՝ չիմտիրիք ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիանընը իսթէտիքլէրինի եարմալարընա մանի օլմագ մագսէտինէ մէպնի տիր։

Ֆրանսանընը Եունանա կէօնտէրէճէյի կիպի՝ Ալէմանիյանընը տախի տէվլէթը Օսմանիյէյէ զապիթ վէ մուալիմլեր կէօնտէրմէյէ գալգըշմասը վէ Ֆրանսա պու նիյէթտէն վաղ կէչմէսինէ քէնտիսինին տախի պու նիյէթի թէրք իտէմէմէսի Ալէմանիանընը Ղարպ տէվլէթլէրինէ գարշը տէվլէթը Օսմանիյէյի իլթիզամ իթմէսինէ չիւպհէ պրագմայը։

Շու գատար վար քի՝ Ալէմանիանընը իթթիֆագը տախի տէվլէթը Օսմանիյէնին Պալգան չէպհէ ճէզիրէսինտէքի մէմալիրինի տէվլէթը Օսմանիյէ իչիւն տէյիլ՝ պէէքի Ավսթրիա իչիւն գուրթարմայա եարայապիճէք վէ պինաէն ալէյհ տէվլէթը Օսմանիյէնին պունտան կէօրէպիլէճէյի իսթիֆատէ տախի քէք մուվագգաթ օլաճագ տը։

ՆՕԹԱ

Եունան հուտուտը մէսէլէսինտէն տօլայը Պէրլինտէ իհթիմա իտէն գօնֆէրանսը գարարարընը միւպէյին օլարագ սիւֆէրաի էճնէպիյէ թարաֆընտան Պաղը Ալիյէ թէպլիղ օլունան նօթայա Պաղը Ալինին վէրտիկի ճէվապ նամէ միւնտերիճաթը՝ կէչէն կիւն կազէթամըզտա նէշը օլունմուշ իտի։

Պու տէֆա Լէվրօքա կազէթալարընտա ճէվապնամէի մէզքիւրը այնէն սուրէթի կէօրիւմիւշ օլմազլա, ալէր վէճհի զիյր թէրճէմէ օլունմուշ տը։

—

«Սահիպի իմզա՝ շէվքէթլու բաթիշահը Օսմանիան հազրէթլէրինին խարիճիյէ նազրը օլմազլա, հուտուտը Եունանիյէնին թասհիհինէ տայիր օլարագ պու այն 13ի թարիխիյէ Ալէմանիա, Ռուսիա, Պրիթանիա-Քէպիր (Ինկիլթէրրա), Իթալիա վէ Ֆրանսանընը պէօյիւք սէֆիրլէրի վէ Ավսթրիա Մաճարիսթա՝ընը էլչիսի հազարթը թարաֆընտան քէնտիսինէ իրսալ օլունան նօթայը ախզ ու գապուլ իթմէքլէ միւֆիթէիր տիր։

«Միւֆէրտի միւշարէլէյհիւմ հազարթը՝ մէսէլէի մէզքիւրէ իւզէրինէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն, Օսմանը էվվէլ վէ Եունան մուրախխասլարը թարաֆընտան տօղրուտան տօղրուեա իքի տէֆա իճրա օլունան միւզաքէրթարթը պու նօթա ի՝լէ զիքը իտուպ՝ պէեան իտիեօրլար քի՝ միւզաքքէրթարթը մէզքիւրէ պիր սէմէրէ հուսուլէ կէթիրմէտիքլէրի իչիւն՝ Պէրլինտէ ահտանամէսինին թային հյլէտիյի տէվլէթլէր թէվսսսուլ իթմէյի միւնասիպ կէօրմիւշ՝ վէ Պէրլինտէ գօնֆէրանսա թօբլանան վէքիլլէրինին՝ Եունանիսթան իլէ թիւրքիա արասընտա պիր խաթթը հուտուտ թային իթմէլէրինի անլէրէ թէնպիհ իլլէմիշլէր տիր։ սիւֆէրաի միւշարէլէյհիւմ՝ գօնֆէրանս միւրախխասլարընը միւզաքէրթընը խիւլասաթէն միւպէյին օյան էվրագը սուրէթինի սահիպի իմզայէ թէպլիղ իթմիշ օլուպ՝ պու մուրախխասլար իսէ՝ գարարլարը հագգընտա տիւվլը մէթպուալէրինին թանսինլէրինի իսթիհսալ իթմէք վէ գարարը մէզքիւրը ալագատար տէվլէթլէրէ պա նօթա իշար իլէմէք իսթէտիքլէրի իչիւն՝ իթթիֆագ արա իլէ գապուլ իթտիքլէրի խաթթը հուտուտը հիւքիւմէթը մէթպուալէրինէ արզ իթմիշլէր տիր։ Էյհասը՝ սիւֆէրաի միւշարէլէյհիւմ՝ Պաղը Ալիյի՝ հիւքիւմէթը մէթպուալէրի նամինա օլարագ՝ էվրագը մէզքիւրէտէ թային օլունան խաթթը հուտուտը գապուլ իթմէէ տավէթ իտիյօրլար։

«Պաղը Ալի տըգդաթը թամմէ իլէ իշպու թէպլիղաթը միհիմ մէեի թէտգիգ իթմիշ տիր՝ վէ հէր նէ գատար պիրլիքտէ Պէրլին ահտանամէսինի իմզալամըշ օլտուղու տիւէրը միւթէհապէի մուազամա իչիւն իպարազը բիայէթէ արզուքէշ պուլունմագտա իսէ տէ վուգու պուլան տավէթը մէզքիւրէտէն տօլայը միշէվվէշ վէ զահմէթլի պիր հալ՝ու մէվգիյէ տիշար օլտուղունու քէնտի էնզարը ատապէթտիսարլէրինէ արզ՝ու իշար իթմէք մէճպուրիյէթինտէ տախի պուլունմագտա տըր։

«Պաղը Ալի ասլա շիւպհէ իթմէզ քի՝ հրսսիյաթը ատա էթքարանէէրի մալիմ օլան տէվլէթլէր՝ քէնտիսինին հուգուգու հիւքմրանիսինէ ասլա տօգունմագ նիյէթինտէ օյմատրգլարընտան նաշի՝ սահիպի իմզանընը մէզքիւր նօթայա ճէվապէն սիւֆէրաի միւշարէլէյհիւմ արզ իթմէէ մէմուր օլտուղու իթթիրազաթը սուրէթը խայրխահանէտ գապուլ իտէրլեր։

«Պաղը Ալի Պէրլին ահտանամէսինի իմզալատրղընտա ասլա ումմաղ ըտը քի՝ Էրիրտէ վէ Թէսալիատա հուտուտը Եունանիյէնին Թէսվիյէսինէ տայիր օլան պիր արզուտան տօլայը միւթէվասսրթ տէվլէթլերտէն՝ Արնաուտուղա այիտ օլան մէմլէքէթին՝ Եանի Թէքմիլ Թէսալիանընը՝ Եանի քէաֆիէի բէնէ վատիսի իլէ իքի սրբիլարընը թէրքինի միւպէյին պիր թ՝ քիֆ ախզ իտէճէք տիր։ պու գատար արազի Եունան գըրալըղընա թէրք օլունտուգտա՝ Եունանը չիմտիքի վիւսաթընը հէման նըսֆընա մուատիլ պիր ատրազի թէրք օլունաճագ տը։

«Միւֆէրաի միւշարէլէյհիւմ մէզքիւր նօթատա իսպաթ իտէյօրլար քի՝ տէվլէթլէր՝ Պէրլինտէ գօնֆէրանսա թօբլանան մուրախխասլարընը 13 իւնճիւ բրօթօգօլա թէվֆիգէն Եունան վէ Թիւրքիա արասընտա թէտաֆիի վէ գավի պիր խաթթը հուտուտ թաեին իթմէլէրինի մուամիլէյհիւմ մուրախխասլարա էմր ու թէնպիհ իթմիշլեր տիր։

«Լաքին Պաղը Ալի մաէթթէսիֆ պէյանը իթթիրազ իտէր քի՝ գապուլինէ տավէթ օլունտուղու խաթթը հուտուտ՝ թէտաֆիի վէ գավի պիր խաթթը հուտուտ տէյիլ տիր։ Ֆիլհագիգա քիմսէ Պաղը Ալի իչիւն տէյէմէզ քի՝ տիկէր պիր տէվլէթտէն եէր ալարագ թէվֆիի մէմալիք արզուտան տա տըր։ պու հալտէ գավի վէ թէտաֆիի պիր խաթթը հուտուտ՝ տիկէրլերի թարաֆընտան Պաղը Ալի ալէյհինտէ չայէտ վուգու պուլաճագ պու կիպի թէարրուզաթա դարշը տահա զիյատէ Պաղը Ալիյի մուհաֆազա իտէճէք տիր։

«Յիմտի՝ գօնֆէրանս թարաֆընտան Եունանիսթանա թէրքի գարարլաշտըրըլան ֆէնը հարպճանօգթալար՝ մէսէլա Աշղաքի Արնավուտլուղ իլէ վագը օլաճագ մուխապէրաթ իչիւն պէօյիւք պիր էհէմմիյ՝թը ասքէրիյէսի օլան Մէցովա մէվգիսի՝ հէմհուտուտ վիլայաթը թաարրուզաթ էօնիւնտէ աչըգ պըրագաճագ՝ վէ Պաղը Ալի թաարրուզաթը մէզքիւրէ էօնիւնտէ պիլա թէտաֆի գալաճագտը։

«Տիկէր թարաֆտան՝ հաթթա երինէ թէտաֆիի պիր նիյէթէ մէպնի օլսուն՝ Պաղը Ալի անլամայը քի՝ գօնֆէրանս նիյէնի էքիր ճիհէթինտէն դալամա վատիսինի գապուլ իթմիշ իքէն՝ թէսալիա ճիհէթինտէն բէնէ վատիսի պօյունա կիտէճէք եերտէէ՝ խաթթը հուտուտը վատինին շըմալ ճիհէթի սըրթարընտաքի թէբէլէրէ չըգարմագտա տըր։

«Ֆիլհագիգա Պաղը Ալի եանեանըն թէրբինէ նա՞սը մուվաֆագաթ իտէճէք տիր քի՝ Արնավուտլար քէնտիլերէ տախի մէմալիքը Օսմանիյէտէ պուլունան միլլի սաիրէ կիպի քէնտիլերինի այրը պիր միլլէթ ատտ իտէրէք՝ հագլարընտա նազարը տըգդաթը ճէլպ իթմէք իտտասընտա պուլունտուգլարընտան՝ չէհրը մէզքիւրէ հէր վագթի Աշղաքի Արնավուտլուղուն բահիթախթը նազարը իլէ պագմըշ օլտուգլարը ճիհէթլէ՝ անընն մուհաֆազասընա բէք զիյատէ արզուքէշ պուլունտուգլարը մալիմ տիր։

«Մալիւմ տէյիլ մի տիր քի՝ էկէր Պաղը Ալի հեր ճիհէթլէ էհէմմիյէթի օլան պիր շէհրի ֆէտտա իթմէյէ գարար վիրսէ իտի՝ վէխիմ գարըշըգըշլարը մուճիպ օլաճագ իտի՝ վէ ֆպու գարըշըգըշլար երիզունտէն իհթիմալ քի՝ Էվրօքայը Օսմանիյին պու գըթասընտա քէնտի նուֆուզը հիւքիւմէթինի սուրէթը միւսալէմէթ՝ քէարանէէ իճրա իտէմէյէճէք իտի։ Միւմքի՞ն մի տիր քի՝ Պաղը Ալի՝ Արնավուտլարը քէնտիլերինէ այիտ օլան տիկէր պաղը եէրլերինտէն վէ խուսուսի իլէ էհալիսինին էքսէրիսի իսլամ օլարագ թէքմիլի Արնավուտ պուլունան Զամուրլու մէմլէքէթինտէն եատ իթմէն։

«Թէսալիա՝ ճիհէթինտէ տախի Պաղը Ալի եէնէ խայլըճա վէխիմ միւշքիլաթտա պուլունաճագ տը։ Մէզքիւր սանճագտա Լարիսա (Եենիշէհիր) շէհրի պուլունուպ՝ պու շէհր միւհիմմ վէ գալապալըգը վէ էհալիսինին տեօրթտ իւչիւ Միւսլիման տը՝ վէ էթրաֆընտա Միւսլիման գալ վէ քէօյլերի վար տը։

«Միւմքի՞ն մի տիր քի՝ Էվրօբանընն Խրիսթիյան տէվլէթլերի թարաֆընտան պիր Խրիսթիյան գըրալըզը լէհինտէ իպրազ օլուն հիմմէթ ու զայրէթէ մուղտիր օլարագ՝ իսլամյէթին խալֆի՝ ֆա վէ բէհսի պուլունան զաթը հազրէթը Շեհրիյարի էսասէն Միւսլիման օլան պէօյիւք պիր

չէհրի ֆիտա իթմէյէ, վէ հիմայէի հազրէթը Շեհրիյարիյի թալէպ ու իլթիմաս իտէն չէհրը մէգբիւրէհա լիսինտէն պաշդա ուսմում Միւսլիմանլարը տախի խօշնուտսուզ իթմէյէ գատար իլէրի վարսըն Պունտան մատա էյէր Լարիսա Եունանիսթանա Թէրք օլունա, Միւսլիման էհալիսի՝ Եունանիսթանտա բէտին խալքիտէքի էհալի կիպի հիճրէթ իտէճէք տիր։ Խալքիտէ չիմտի անճագ օն իքի ֆամիլեա Միւսիման վար տըր։ Պու հալտէ էլեվմ միւթէատիտ էհալիսի պուլունան վէ հալը բիֆահ ու սատտէթտէ օլսն չէհրին զէվալ ու խարապիյէթի եագընտա թէքմիլ օլաճագ տըր։

«Պունտան անլաշըլըյոր քի, Եունանիսթան իլէ Թիւրքիա արասընտա պիր թահիհի հուտուտսն բոլիթիգա ճիհէթի սուրէթը մախսուսէտէ նազարը տրդգաթա ալընմալը տըր, եանի գօնկրէտէ հէբսինտէն եվվէլ պու թէրլիֆտէ պուլունան պիրինի Ֆրանսըզ մուրախխասը Մ. Վատինկթն, մուախխարէն մէճլիսի վիւքէլա բէիսի վէ խարիճիյէ նազընը սրֆաթլարը իլէ տուէլը սահրէյէ պէօյլէ պիր խաթթը հուտուտսն գապու. լինի թէքլիֆ իթտիրինտէ, Եունանա թէրք օլունաճագ արազիտէն Եանա չէհրինի վէ Զամուրու մէմլէքէթլէրինի խարիճ պըրագ. մայա թէրէտտիւտ իթմէմիշ տիր, վէ պունա սէպէպ շիւպհէսիզ չու օլմաք տըր քի։ Արնավուտլարըն մալիմ օլան մուգավէմէթինտէն հուսուլէ կէլէճէք գարըշդուլըգ. լար նազարը տրդգաթա ալընմըշ տըր։

«Պապը Ալի իթիգատ իտէր քի, տուէլը սահրէ պու նօգթա իզ. դերինտէ Մ. Վատինկթօնա հէմէֆ. քէար օլապիլիրլէր, վէ անլէրտէն հիչ պիրի պիր Միւսլիման էհալիսին ճէպրէն Եունան գրալլըզը. նա պիրլէշմէսինի արզու իթմէզ։ Ջիրա էհալիի մէգբիւրէ էրէ յիճէ չօգ օլտուղունտան, պէօյլէ պիր իլհագ վուգուրինտէ մուխթարա. լար վէ գարըշդուլըգլար հուսուլէ կէլիր։

«Մահիպը իմզա պալատէ զիքր օլունան իթիրազաթը սիֆէրաի միշարիլէյհիմէ թագտիմ իտէ. րէք անլէրէ պէյան իթմէյէ մէէ. զուն տըր քի, Պապը Ալի տիւէլը միթէհապէյէ իհթիրամէն, հէր նէ տէ օլսա, Եունան գրալլըզընա պիր մրգտար արագի թէրք իթ. մէյէ, վէ պու մէսէլէնին գաթիէն վէ սուրէթը մաթլուպէ վէ սէր. բիան թէսվիյէսի իչուն տիվէ. լը միշարիլէյհիմ իլէ ուզալ. մայա հազրը տըր։

«Լաքին տիկէր թարաֆտան Պապը Ալի քէնտի հուգուգը հիւքմանիսինի հէրվագթթ թաս. տիգ իտէն տէվլէթլէրին հրսսի. յաթը ատալէթքեարանէսինէ կիվէնէրէք մէմուլ իտէր քի, տուէլը միշարիլէյհիմ՝ Պապը Ալի՝ Սըրպիսթան վէ Գարատաղ հուտուտսունուն թաեհինի մուա. մէլաթընտա նէ հագգ իլէ միշթէ. րէք պուլունմուշ իսէ, Եունանիս. թանըն գաթիէն խաթթ հու. տուտսունուն թաեհինի մուամէ. լաթընտա տախի օ հագգ իլէ միշթէրէք պուլունմասընը թաս. տիգ իտէճէքլէր, վէ Եանեա, Լարիսա, Մէցովա վէ միւթէատ. տիտ էհալիի իսլամիյէսի պուլու. նան պազը մահալլէրին քէնտիսն. նէ սագլամասը իչիւն պիզզարուը ըորաբ իթտիի էսպապ ու տէլա. իլի թահսին ու թագտիր իթմէյէ թէնէզզիւլ իտէճէքլէր տիր։

«Էլհասըլ սահիպի իմզա, իչպու նօթատա միւնտէրիճ օյան իթի. րազաթը՝ հիւքիւմէթը մէթ. պուալէրի թարաֆընտան սու. րէթը խայրիսահանէտէ նազարը տիգգաթա ալընճաղը իւմիտինի սիֆէրաի միշարիլէյհիմէ պէ. յան իթմէյէ, վէ կէրէք խաթթը հուտուտսու գաթիէն թային վէ կէրէք մէսէլէի մէգբիւրէյէ մէր. պուիթէթի օյան իքինճի նօգթա. լար իլէ թէքերրուաթ իւզերինէ միւզաքերաթը թէսիրլ իթմէք ի. չէն Պապը Ալի իլէ ուզալշմալարը զրմընտա տուէլը միւթէվասսը. թէնին ցէրսատէթտէ մուգիմսէ. ֆիրլէրինէ մէէզունյէթ վէրմէյէ թէնէզզիւլ իլէմէլէրինի սիւֆէրաի միշարիլէյհիմ վէսաթաթը իլէ րիճա իյլէմէյէ հիւքիւմէթը մէթ. պուասը թարաֆընտան մէմուր տըր։

«Սահիպը իմզա՝ իչպու ֆըրսա. թը զանիմէթ ատտ իտէրէք, հն. թիրամաթը ֆահիգասընը թէքրա. բէն վէ թէէմինէն սիֆ[illegible] միշարիլէյհիմ հազարաթընա արզ իտէր։»

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ

ՎԷ

ՍԸՐ Վ. ԼՕՍԸՆ

Սոպզգ ցէրսատէթ սէքէնէ. սինտէն օյուպ, էյլեվմ Լոնտրա. ռատա մուգիմ պուլունան Մ. Կ. ռապետ Յակոբեան իլէ Ի՝Կ լթէրրա բարյամէնթօսու ազատրն տան Սըր Վ. Լօսըն միյանրնա պիր մուխապէրէ ճէրէեան իթ. միշ օլուպ, իչպու մուխապէրէ՝ միւմարիէյհ միւհիթէրէմ մէպու. սուն Իրմէնիսթան ահվալը իւզէ. րինէ մէ լիսը մէպուսանտա ա խիրէն իլրատ իյլէտիկի Նութգըն պիր ֆգրասընտան նէչէթ իթմիշ տիր։ Սըր Լօսըն, մալիմ օլ. մուղու վէճհէվէ, մէզբիւր ֆըգ. ռատա «էրմէնիէր պիւթիւն տիւնեանընն հէման էն պէօյիւք ալտատրճրլարը տըրլար (Գօգէն)» տէմիշ իտի։

Մուսաիէյհ Սըր Լավսն ա. թիտէքի մէքթուպու եազմիշ տրը։

«Մէճլիսը Մէպուսան, 26 յու. լիս 1880

«Ազիզիմ,

«Մէքթուպընըզա ճէվապէն պէեան իտէրիմ քի, էրմէնիլէրին նամ ու չէօհրէթինէ տայիր օլ. բաղ աղզըմտան դաչմըշ օյան ի. թիրազ՝ էքսէրիա միւքեաէմէ. լերտէ իշիթաիկիմ սէօզլէրէ միւպ. թէնի իտի։ պու սէօզլէրէ պա. գըլըր իսէ, էրմէնիլէրին հիյլէսի տարպը մէսէլ հիւքմինէ կիրմիշ օլուպ, էրմէնիլէր՝ տայմա մէնա. ֆիի մախսուսէլէրինի կէօզէտէ. րէք վէ քիմլէր իլէ իշ եաբարլար իսէ պիր ազ տա օնլարա մազար. լաթ տօզունտրրարագ, հէր իշ. լէրինէ հիյլէ գաթարլար իմիշ։ Մամաֆիհ անլէրին ատաթը իւ. զէրինէ մաիւմաթը չալսսիյէմ օլ. մատըզնը իլավէթէն պէեան իթմեեէ միւսարաաթ իթտիմ։ թէէսիւֆ իտէրիմ քի, պու ի. թիրազ գալպինիզի ճէրիհատար գըմըշ տըր։ Էկէր էրմէնի միլէ. թինտէն միյանէ միզտէ իգամէթ ի. տէն պիր ՝ԷՆԻԼԷՆ (աղնիլ.) գալպի. նի պէօյլէ ճէրիհատար իտէճէկիմի պիլսէ իտիմ, սահիհէն պու իթի. րազը իթմէէճէքտիմ։ Շիւպհէմ եօգ տըր քի, միլլէթը մէրգումէ. նին էքսէր ազարը՝ միյանէլէրին. տէ իգամէթ իթտիքլերի ենկիլիզ. էր գատար էյի տիրլեր։»

«Միթի պէնոէնիպ

«ՈՒԻԼՖՐԻԴ ԼՕՍԸՆ

Մ. Յակոբեան իչպու մէքթու. պու ախզ իյլէտիկինի սահիպինէ իշար իթտիքլէտէն սօնրա, մէքթու. պը մէզբիւր նէթիճէսինին՝ իճապը ահվալէ կէօրէ, ինկիլթէրրատա մուգիմ էրմէնի թիճճարարընը մէմուն իտէճէկի մէմուլինտէ օլ. տուղունու պէեան իթմիշ. վէ պէր վէճհի աթի սէօզիւնէ տէվամ իյ. լէմիշ տիր։

«Մամաֆիհի միւսաատէնիզ իլէ մէքթուպընըզին մէվզուը պահսը իւզերինէ պիր գաչ մուլահազա պէեան իտէճէյիմ։ ինկիլթէրրա. տա մուհաֆազաքեարան (գօն. սերվաթէօր) ֆըրգասընը ըէիսը մուշհուրը՝ քէնտի վաթանտաշլարը թարաֆընտան հիլէ վէ խըտանը մի ճէսսէմի ատտ օյունմուշ իսէ տէ, կէրէք ինկիլթէրրատա վէ կէրէք մէմաիքի ճճնէպիյէտէ էն շէտիտ տիւշմանլարը թարաֆըն. տան պիրէ ասյա ֆէնարէ (այշագ. լըգ մանասընա մուատիլ պիր քէ. լիմէ տիր) թապիր օյունմամըշ ըը։ Ուզուն միւտտէթ Ադէր. տինտէ իգամէթ իտէրէք, պիր եահուտի պիրէ օրատա թէմէլ թուսթամըշ օյտուղունու խապէր ալտըմ, վէ հէր նէ գատար իշ ի. չիւ կէչէնտէ պազը եահուտիէր օրատա եէրլէշմէեէ շալըշմըշլար իսէ տէ, եէրլիէրին եիւքսէք հիյ. լէսի անլէրի օրատան չըգըպ կիթ. մէեէ մէճպուր իթմիշ տիր, վէ ֆագաթ ինկիլթէրրա տէվէթինէ օ գատար միւլքիյէ վէ ասքէրիյէ էմէքտօրլար եէթիշտիրէն վէ քիւրրէի արզընն հէր գրմաաբնտա Սգօչիալը Նամրնա բիայէթ իթ. տիրէն Ադէրանինիյէր հիչ պիր վագթթ «ալտատրճը» թապիր օ. լունմամըշլար տըր։

«Շիմտի պազը միւտահինլէրին սիզէ ինանտրմագ իսթէտիքլէրի կիպի սահիհէն էրմէնիլէր օ գա. տար հիյլէքեար վէ մէնաֆիի մախ. սուսէլէրինի կէօզէթլէյիճի օլուպ, օրմատզալարը մէսէլէսինէ կէլինճէ, միւսաատէնիզլէ պէյան իտէրիմ քի, էկէր էրմէնիլէր զանն օլուն. տրզլարը գատար հիյլէքեար վէ մէնաֆիի մախսուսէլէրինէ տիգ. գաթ իտէն օլսալար իսի, հին. տիսթան կիպի պիր մէմլէքէթտէ պիր ինկիլ՝զ ճէմիյէթինին կէլիպ օրատա այագ աթմասընա ասլա միւսաատէ իթմէզլէր իսի, զիրա օրատա անճագ վէ անճագ քէն. տիլերի իչիւն պիր մէվգի թութ. մուշլար իսի։ Պունտան մատա, անլերին բրէնս թիճճարլարընտան պիրի՝ 1717 սէնէսինտէ Պէօ. ֆիւք Մոնկօլտան ինկիլիզլէր լէ. հինտէ օլարագ պիր ֆէրման չը. գարթմայաճագ, վէ հագիգաթէն ինկիլթէրրա տէվլէթի թաճընընն էն բարլագ պիր միւճէվհէրի ատտ օյունան պիր իմբէրաթօրլըզընն (Հինտիսթան իմբէրաթորլըզընընն) թէմէլինի ատթմայաճագտը, զիրա պունուն իւզերինէ մէմայիքի մէզ քիւրէտէ ինկիլիզլերին հասէտ վէ րէգապէթինտէն նաչի էրմէնիլեր խարապ օլմուշ, վէ ինկիլիզլերին էլինէ ինհիսար կէչմիշտիր։ Էկէր էրմէնիլեր էլրօրատա վէ Ասիատա պէօյիւք թիւճճար վէ պանքեր չէօհրէթինէ մալիք իսէլր, պունուն սէպէպի չուտրը քի, ալտատրճրլար օլմայրպ, միւթէպեր ատամրարարլար։»

Մ. Յակոբեան՝ իչպու մէքթու. պընն խիթամընտա Սր Ո. Իլֆ. րիտ Լօսընտան մուխապէրէի ճա. րիյէնին նէչրի իչիւն միւսաատ թալպ իթմիշ տիր։

Սըր Ո. Իլֆրիտ՝ Մ. Յակոբեա. ենն մուխապէ էի մէզբիւրէյինէչը ու իլան իթմէյէ մուխթար վէ սէրպէսթ օյտուղընը ճէվապէն պէյան իթմիշ, վէ պէր վէճհի ա. թի իլավէի մէգալ իյլէմիշ տիր։

«Լէկէր մէքթուպըմ՝ վաթան. տաշլարընընզը մէմլուն իտէճէք օ. լուր իսէ, բէք պահթիյար օլա. ճաղըմ։ զիրա մէքթուպըմը կէօն. տէրաիքտէն սօնրա միւրուր իտէն իչ կիրն զարքինտա ալտընըմ պիլճիւմէ մալիւմաթէ կէօրէ, էր. մէնիլերտէ տիկէր հէր միլլեթտէն գահ ալտատրճը պուլունընընզը. նա ինանմաղա պաչլայօրըմ։»

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ.

Ցեյլէ Թէլէկրաֆա եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուլկարիս. թանա վէ Շարգի Ռումէլինտէ է. լան իսլամ գաթլ իտիլմէքտէ տիր։ Եիրմի իչ գասապա եագըլմըշ վէ եախօտ եազմա իտիլմիշ տիր։ Է. սիր թուրուլան 80 իսլամտան տէօրտիւ ասըլմըշ վէ պագըսը վարնա եօլու իւզերինտէ գաթլ իտիլմիշ տիր։ Իչպու իթիհաֆաթ՝ քէյիֆիւլեր, միլիս ասքերի, ժիմ. նաստիդ ճէմիյէթլերինին աղա. ասը վէ Շարգի Ռումէլի Ժան. տարմալարը թարաֆընտան իճրա օլունմուշ տըր։ Մահալի հիւ. քիմէթլեր տախի պու ճինայէթ. լերէ իշթիրաք իտէօրլար։ Ա. յոս միւտիրինին թավր ու հարա. քէթի պու տէտիրիմիզի իսպաթ իթմէէքտէ օլուպ մերգում՝ Պուլ. կամիսթանտա հիչ պիր Միւսլիման պըրագմամալը տըր տէյս ալէնէն իլան իթմէքտէ իմիշ։

—=—

Գրանշթատան 27 յուլիս թա. ռիխի իլէ եազըլան պիր թէլէկրա. ֆա կէօրէ, Ռուսիանըն Պահրը Մի. թէտիլ տօնանմասընակիտէճէք սէֆինէլէր Գրանշթատ լիմանը. տան հաչէլէթ իթմիշ տիր։ Պու սէֆինէլէր ալտըգլարը թալիմա. թա կէօրէ, այել աճէլէ Պահրը Միւթէտիլ կիթմէյիպ եէնի է. մրլեր պէքլէյլերէք Պահրը Պէֆիտ. տէ տօլաշաճագլար տըր։

—=—

Վիէննատան յուլիս 28 թարիխի իլէ եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, իհթիմալ տըր քի, տօ. նանմա գօմանտանլըզը մէսէլէսին. տէ չիմտիյէ գատար փթթիխազ օլունմուշ օյան գահտէտէն ինֆի. քեաք իտիլմէ յէճէք տիր։ Մէզ. քիւր գահտէյէ թէվֆիգէն, պիր գաչ տէվլէթլերէ մենսուպ սէֆա. ինտէն միւրէքքէպ օյան տօնան. մալարրն գօմանտասը միւխթէլիֆ գօմանտանլարընն ռիւթպէ վէ գը. տէմինէ կէօրէ իհալէ օլունուր։ Պինապէրին միւթէֆիգ տէվլէթ. լերին տօնանմասը ռիւթպէճէճ էն պէօյիւք վէ էն էսկի օյան գօ. մանտանընն թահթը էմրինէ վազ օլունաճագ տըր։ Շիմտի իչ՝ գապինէթօլարընն գօմանտան ին. թիխապը մատտէսինտէ ույուշմա. լարընտա տըր։ պու սուրէթլէ պաչ գօմանտանլըգ պիլճիւմլէ տէվլէթլերին միւնասիպ կէօրսիւ. յիւ գօմանտանա թէֆվիզ օլունա. ճագ տըր։

—=—

Լոնտրատան 30 յուլիս թարի. խիյլէ եազըլան պիր թէլէկրաֆ տէեօր քի, Պերլինտէն Ցեյլէ Թէ. լէկրաֆա եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, եունան հիւքիւմէթի՝ տէվ. լէթլերէ թագրիրլէր իրսալ իթ. մէք նիյէթինտէ օլուպ, հիւքիւ. մէթը միշարիլէյհա, իչպու թագ. րիրլէրտէ Օսմանլը վէ Եունան հուտուտ մէսէլէսինին հալի ի. չիւն վէրլեն մէօհլէթ սէպպ. պինտէն, Պերլին գօնֆէրանսընընն Եունանա թէրքինի գարարյաշ. տըրտըզը արազիի ճէտիտէ. լի իշ. ղալ իթմէք իչիւն թէտապիրը ասքէրիյէ իթթիխազ օլունապի. լէճէք մէվզիմին միւրուր իտէճէ. նինի պէեան իտէճէք իմիշ։

—=—

Վիէննատան Գոբէ-Բոնտա Բուլիթէ կազէթասընա եազըլտըզընա կէօ. րէ, Պապը Ալինին Թավր ու հա. ըէքէթինտէն նէչէթ իտէն ահվա. լը թէչէվվիւշ իշթիմալ՝ Պուլկար. լարըն նիյաթ վէ մէնվիյաթը խա. ֆիյէսինէ եարամագտա իմիշ։ Պուլկարլարըն պիր ֆիքը վէ տիւ. շիւնճէլերի վարտը, եանի Պուլ. կարիսթան իլէ Շարգի Ռումէլինի պիրլէշթիրիպ Մաքետոնիա իւզէ. րինէ տէ պիր հիւհիւմ իթմէք։ Ռուսլար քէնտիլերի իթիրաֆ ի. տիյօրլար իմիշ քի, սօն ալթը այ զարֆընտա Ռուսիատան Պուլկա. րիսթանա գէրդ պին թիւֆէնք իրսալ օլունմուշտը։ Լաքին մա. լիւմաթը մէվսուգսի օյան զէ. վաթըն պէյանընա կէօրէ, էմա. րէթը մէզբիւրէ իտիալ օլու. նան սիրանը ասըլ մըգտարը՝ 80000 տէն աշաղա տէյիլ տիր։ Ռուս տիբլոմաթլարընը հրմայէ իթտիքլերի Պուլկարլար լէհինտէ էվվէլքինտէն զիյատէ չալըշմագ. տա օլտուգլարը ինքեար օլունա. մազ։

—=—

Տիվլէթլերին միւթթէֆիգէն իճ. րա իտէճէքլերի Օսմանը սուլարընտա նիւմայիշի պահրիսի էլան գահ. տէթէն գարարյաշտըրըլմըշ օլուպ, միւզաքերաթը հաղըրէանճագ թէ. թրմուամէլէսի՝ իւզերինէ ճէրէյան իթմէքտէ տիր։ Ինկիլիզ գապի. նէթասը՝ էվրօբանըն իչպու մուա. մէլէսինէ պիր միլ մագամընտա պուլունմաղտա, վէ եինէ օ տէվ.

ՕՆ ԱԼԹՆՃԸ ԼՈՒԻ

ՎԷ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԹԹԻԱԼԷԼ

(ՐԻՎՕԼԻՍԻՕՆ)

ՄԻԻԷԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՈՄԱ

ՊԷՇԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

(884 Ն.-Դ.-ԱՌ ԴԷԼ՝)

Գինապէրին վագրթթը պէօյիւք գրսը տօսթլարը սէպէպինտէն զայ օլուր իտի, վէ պունուն իւ. զէրինէ քէնտիսի տէ օ մայմուն չէհրէսինտէ բէք պէլլի օյան կիւլտիւրիճի պիր մէյուսիյէթլէ չէյլէ պաղրրը իտի։

— Եա Բապի, սէն գուրթար պէնի պու տօսթլարմանն. տիւ. մանլարըմը պէն պէճէրիրիմ։

Վօլթէրտէ մուհապպէթը աչը. գանէ հըսսը զանն իտէրսին եօգ իտի։ Մամաֆիհի վօլթէր միւա. տէթը էօմրինտէ պիր քէրրէ ա. չը գ օլտու։ Մաշուքէսի՝ մէչհու. բէ էմիլի տը Պրթէյլ. տիւ Շա. թըլէ իտի։ Էվվէլա ահպապ օլ. տուլար վէ Նիհայէթ աչը գ վէ մա. շուքէլիքտէ գարար գրլտըլար։ Երրմի սէնէ պիր պիրինտէն այ. ըըլմատըլար։ Պունլար իքիսի տայ. մա պիր պիրինէ լազըմ իտիէր, հաթթա մուգանէն սուրէթտէ իթտիքլէրի գավկալար պիլէ պու. տէտիկիմիզի իճապ իթտիրիր իտի։ Էմիլի՝ Վօլթէրին իրրս ու հիա. տէթինի աֆվ իտէր իտի, Վօլ. թէր տախի Էմիլինին ֆաֆէլէրինէ աֆվ իտէր իտի, վէ սահիհէն տէ Էմիլինին ասրլ գաբրիլերի վար իտի։ Էմիլի թահսիլի իլմի սէվէր իտի, Էմիլի չէօհրէթ գազանմագ վէ նամտար օլմագ իսթէր իտի։ Լաքին Էմիլինին իքի ասըլ սէվտի. յի չէյ էվվէլա գումար, պատէ. հու աշգ իտի։ Գումար տահա էյի իտի, զիրա բարա իլէ հէր իսթ։նտիկի եաբրլապիլիր իտի։ Լաքին աշգ իչիւն Վօլթէր քիֆա. յէթ իթմէմէքտէ իտի, վէ վագրթ վագրթ Էմիլի՝ գօնթ Շապոյը, ա. լիմ Գէրբոյը, չարլ Սէն-Լամպերի, վէ էլհասըլ տիկէր պիրինի Վօլ. թէրէ օրթագ իտէր իտի։ պիզ. սալբյօրուզ, լաքին Էմիլի սայմազ իտի։

Վօլթէր Մատամ տիւ Մէն իլէ հիւսնիւ իրթիպաթտէ իտի, մուսման. էյհանրն խանէսինտէ սագլանրպ Զ-ԴԷ վէ Մ։Ֆ.Ն նամ էսէրինի թանա. կիմ իթտի։

Պէօյլէ պիր ինզիվայը նէ ֆըր. սաթլա էյէ պըրագորըզը պէր. վէճհի աթի թարիֆ իտէճէյիզ։ Վօլթէր պու ինզիվայը էն ֆէնա սէպէպլերին էն կիւզել էսէրինի թէսվիյէ իտէր իտի։

Մէրայ խալգը Ֆօնթէնէպլօտա իտի։ Մատամ տիւ Շաթէ՝ գը. բալիցանրն նէզտինտէ մինտեր սահիպէսի օլտուղունտան, սէրայ խալգը իլէ պիրլիքտէ կիթմիշ, վէ Վօլթէր տախի Էմիլինին ար. գասընտան կիթմիշ իտի։ Եէվմը միւվասէլէթլերինտէ պիլէ Էմիլի օն պին ֆրանգ զայպ իթտի։ օ. լանճա վարիյէթի պու իտի։ էր. թէսի կիւնիւ թէքրար օյնայրպ Վօլթէրէ պին ֆրանգ զայպ իթտի։ կէթիրտիկի բարա հէբսի պու գա. տար իտի։ տահա իրթէսի կիւնիւ եիսէ օյնատը վէ սէքսէն պին ֆը. րանգ զայպ իթտի։ Վօթէր բար. թինին սօնունտա եէթիչտի, նէ օ. լույոր իտի իսէ տույտու, գու. մարպազարա իթիրազտա պու. լունտու, վէ Էմիլիյէ տօղրու էյի. լէրէք ինկիլիզճէ գուլաղընտան աշաղա չէօյլէ տէտի։

—Օ գատար տալմշսընրզ քի, եանքէսիճիլէրլէ օյնատըզընըզը ֆարգ իթմէեօրսունուզ։

Հէր նէ գատար ալչագ սէսլէ վէ ինկիլիզճէ սէօյէնտի իսէ տէ, լագրրտը տուլյուլուպ անլաշըլտը։ ճէմիյէթ իչինտէ պէօյիւք վէրվէ. լէ գօրտու վէ հէրքէս թէհտի. տաթյա գըեամ իթտի։ Էմիլի Վօլ. թէրի պէրի չէքեր, պէկիրլերի արապայա գօչտուրուր, վէ իքի. սի տէ Ֆօնթէնէպլօտան՝ անիտէ կիտերլեր։

Ը օ նամմահալին իւսթ եանընտա արապա տուրուր, Վօլթէր էնիպ եապա քէօյէ կիտեր, վէ ա. րապա Բարիզէ տօղրու եօլունա տէվամ իտեր։

Վօլթէր Ը օ գարիյէսինէ միւ. վասէլէթ իտերէք, պիր բօսթանը մարիֆէթիյլէ տիւշէս տիւ Մէնէ պիր մէքթուպ իրսալ իտեր, մա. տամը միւշարէլէյհա անիտէ գօ. նաղըն գաբուլարընը աչար վէ Վօլթէր իքի այ օրատա կիզլենիր։

Վօլթէր եաբանալընընզ վէ պիւ. թիւն կիւն օրատա գաբանարագ չալըշըր իտի։ լաքին հէր կիճէ սաաթ իքիտէ բրէնսէս չէքիլիպ գատընյարը տա եաթտրգլարընտա, բրէնսէս՝ հէման ույումարդընտան, Վօլթէրի չաղրրթտը. ըրը իտի։ Վօլթէր թաամ իթտի. կի եէրտէն կէլիպ պիւթիւն Ֆրանսա եազարդընը Մատամ օգ..ը իտի։

Էմիլի տախի Բարիզէ ավտէթ իտէրէք, ալաճագլարընա թէս. վիյէի տէյն իտեր վէ Վօլթէր ա. լէ յհինտէ կիւրլէմէքտէ օլան զա. բազլարը թէքքին իտեր իտի։ Իշ. պու թէսվիյէի տէյնտէն վէ զա. բազլարընն թէքքինինտէն սօնդրա մուամիլէյհա Էմիլի Ը օ գարիէսին. տէ Վօլթէրին նէզտինէ կէլտի վէ օ վագթ չէնլիքլեր վէ էյլէնճէլէր պաչլատը։ վէ Վօլթէր պու. չէն. լիք վէ էյլէնճէլերին բուհը իտի։

Գամէտիա, ֆաճիա վէ օբէրա իճրա օլունտու։

Հայրֆ, նէճիպէ տիւչէսին իճ. բա իթտիրտիկի էքսէր օյունը. տա Էմիլի մաչուզ բօլլարընը իճրա իթմէքտէ վէ պէօյիւք տի. բայէթ վէ մէհարէթլէ էյֆա իյ. լէմէքտէ իտի։ Իմտի խուսուսիլէ օյունտա գօնթ տը Շապօ աչզ. բօլընը իճրա իթտիկինտէ, պու տիրայէթ վէ մէհարէթ տահա զի. յատէ բարլար իտի։ Վօլթէր պու. նու ֆարգ իթտի, վէ Էմիլիի բա. բիզ կէթիրէրէք՝ նասիհաթ վէր. տի քի, քէնտիսինտէ օլան իչպու գամէտիա ղայրէթինի թէսքին իթմէք իչիւն, նէվտան իւզերինտէ եաբարը չէրհնամէ յէ խիթամ վէրսին։ Էմիլի՝ Վօլթէրին պու արզուսընը իճրա իթտի, վէ իլմի հէյէթտէ (աստղաբաչխութիւն) էն զիյատէ ալիմէրտէն պիրի պու. լունան Գիւրօ Էսէրը մէզբիւրը կէօրիւպ կէօզտէն կէչիրմէ յէ տա. վէթ օլունտու։

Իլմի հէյէթտէ իւրանի հէր նէ գատար գուվվէթի իտի իսէ տէ, քէնտի էսէրինտէ կէօզտէն կէչի. րէճէք չօգ չէ. յ վար իտի։ Գիւրօ ճան ու կէօնիլտէն պու էսէրին մուայէնէսինէ թէչէպպիս իթտի. Վօլթէր տախի չալըշմագտա իտի. Էմիլի վէ Գիւրօ պիրլիքտէ չալը. շըպ կիւնիւզ թաամը իտերէր իտի, զիրա Վօլթէր ասլա էյլէն թաամը եաբմազ իտի։ պատէհու. իչիւ տէ ագշամ պիրլիքտէ թա. ամ իտերլեր, վէ պու էսէրին բէք չօգ հազզ իտերլեր իտի։

(Ցեվ.)

լեթ՝ գուվէրի պահրիյէնին իսթիմալի իչիւն էվվէլճէ իմզայանաճագ մուգավէլէնամէյի թանզիմ իթմէքսէ տիր։

Պու մուգավէլէնամէնին պաշլըճա ահ,քեամը չու օլանագ տըր քի, պունտան մագսէտ անճագ Պէրլին գօնկրէ վէ գօնֆէրանսը-նին դարարլարընը իճրա իթմէք օլմաղա, հիչ պիր միւթթէֆիգ տէվէթ՝ իշպու նիմայիշի պահ-բիտն խուսուսի պիր իսթիֆատ ազմինտէ պուլունմայաճագ տըր։

Տէվլէթլէրին իշպու մուամէլէի պահրիյէսի հէմ Գաբատաղ վէ հէմ տէ Եունան մէսէլէսինտէն տօյ-լը օլմաղա, գապիտէթօլար՝ պուլքի մէսէլէյի Պաար Այիյ թէս-վիյէ իթմարմէքսիդին քէնտի իշ-լէրինէ պիմմիշ նազարը յլա պագ-մաճաճագլար տըր։

(Մեմուար Տէբլոմնէ)

—=—

Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտ վէ Պուլսա վէ Սէլանիկ թարաֆը-ընտա տախի էբէյիճէ շիտէթ-լի զէլզէլէ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, պինաճա վէ ինանճա հիչ պիր զայաթ զուհուրա կէլմէ-տիյի խապեր ալընմըշ տըր։

—=—

Բուսխա տէվլէթի թարաֆին-տան Պուլկար էկզարքընա Մէր Ա. նիշանընընն պիրինճի բիւթպէ-սի վէ Ֆիլիպէ վէ Իսիմէյէ տէ-բօթթարընա տախի Սէ Վլատիմիր նիշանընընն իչիւնճիւ բիւթպէլէրին-տէն պիրեր գրէթասը իթա օլուն-մուշտը։

—=—

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Պէյ-օղլունտա Շեյլիտ սիւարի գապ-թիյէլէրինին տէբունինտէ Օսման-ը հարէմի պուլունան պիր արա-պայը գօվլարարգլարը կէօրիւլ-միշ տիր։ Զայթիյէր նիհա-յէթի արապայա եէթիչիսի սէրթ պիր թարզ իլէ արապա տէբու-նինտէ իճրայի թահարրիյաթ իթմիշ վէ գատընլարրն ֆէրեատ ու ֆիրան իթմիթլէրի իչիտիմիշ իսէ տէ, պու թաղեիգին սէպէ-պինին նէ օլտուղու անլայրամամըշ օլտուղու Մահմուտա օգունմուշտը։

—=—

Անասըլ Իզմիրի օուպ Ամերիգա թէպասարնտան պուլունան Միր-զանՆամչիսըն Մըսրրտա պիրինի թէլէֆ իթմիշ օլտուղունտան, Ա-մերիգա սէֆիրի սապգդ Մ. Մայ-նարտ թարաֆընտան իտամ ճէ-զասընա հիւքմ օլունտուղընը վէ պու հիւքմին պիր սուրէթինի կա-ղէթամզընը 834 նիւմէրօյա նիւս-խէսինտէ տէրճ իթմիշ վէ ֆագաթ պու հիւքմին հոկումէտրեր այըն-տա իճրա օլունճաղընը պէյան էյլէմիշ իտի։

Պու տէֆա Ամերիգա կազէթա-լրը հիւքմ մէգքիւր այէ հինտէ իթիրազ իթմէք էրի կիպի, Ամէ-րիգա ճիւմհուրիյէթի թարաֆընտան տախի հիւքմ մէգքիւրընը թաատիլ վէ թախֆիֆ օլունճաղընա տայիր իւմիտ պէյան իթ-մէքսէ տիրլր։

—=—

Մէարիֆ նէզարէթի մէօհր-տարը ճէվահէր էֆէնտիյէ բիւթ-պէի սանիյէ սրնֆը սանխսի թէվ-ճիհ պուլրուլմուշ տըր։

—=—

Իշիտիլմիկինէ կէօրէ, տա-խիրիյէ վէ հարպիյէ նէզարէթի մէմուրիյինինէ պիրեր մաաշ իթա օլունմուշ վէ տէվֆերի սահիբ մա-ասյարը տախի կէյֆէրբազար իր-թէսի կիւնիւ վէրիլէճէք իմիշ։

—=—

Տէվլէթը Օսմանիյէ թիֆիրզ չէհէպենտէրի Ֆէղլի պէյէ իրան հիւքիւմէթի թարաֆընտան Շեէ խոջէյ նըշանընընն իբինճի բիւթ-պէսի իթա զբըլընըշ տըր։

—=—

Ժուրնալ դ'Օրիէնտա օգունը-զընա կէօրէ, Տէրսաատէթտէն Օ տեսայա խայը սէպզէվաթ կէօն-տէրիլմէքսէ իսէ տէ, պունյար մէ-մալիքին տախիրինէ կէօրիւրիւլ-մէքսէ օլտուղունտան, ֆիյաթ թէնէզզիլ իթմէմէքսէ տիր։

—=—

Պաղչէճիք ճիվարընտա Ամէ-րիգալը Մ. Բարսրն նամ Միսիո-նարըն եօլտա գալմլ իտիլտիյինի եազմըշ իտիք։

Դամիրլէր չարշէնպիհ կիւնիւ իզմիտտէ Ամերիգա սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը տախի հազրը օլտուղու հալտէ պիրինճի տէֆա իսթիմնագ օլունմուշլար տըր։ Պունյար Ալի վէ Էյիպ վէ Եօրկի Գարամէլի օղլու նամընտա օլուպ, ճինայէթլէրինին իդրար իթմիշլէր վէ Սիւլէյման նամընտա տիկէր պիր արգատաշլարը տախի օլտու-ղունու իֆտատ իթմիշլէր իսէ տէ, ՀԷրդում Սիւլէյման հէնուզ էլէ ֆէչիրիլմէմիշ տիր։

ԳԼԹԼԷԳ

ԻԱՆԷ

. . . Խմբագիր

Սովէլոց Հայաստանի խնամոց կեդր. ցանձնաժողովս որ 'ի Քան-տիլի բնակող Անգղիացւոց ողոր-մութեամբ արդէն քաղաքերեալ էր, այսօր իսոցանէ սրտագին նոր մի նուէր ստանալու բաղդն ու պատիւն ունեցաւ։

Տեղւոյս Անգղիացի պատուար-ժան ընտանեաց զաւակունք գե-ղեցիկս պատասխանելով Ծնողաց իւրեանց մարդասիրական զգաց-մանց նուագահանդէս մի կար-գադրելով հասուցին մեզ այսօր (18·91) տասն և ութն Օսմ ոսկի և ինքսուն և մէկ դահեկան, ղորս աննման ցնծութեամբ ֆան-ձեցինք։

Կեդր. ցանձնաժողովս մատու-ցանելով ապա իւր երախտագէտ զգացմունքն վերոյիշեալ ընտան-եաց, և սովելոց օրհնութիւնքն՝ սոցա սիրուն և բարի զաւակաց, Անգղիական կրթութեան ոգին կշնորհաւորէ։

Մնամք խորին յարգանօք
'ի դիմաց Սովելոց խնամոց կեդ-
րոնական ցանձնաժողովոյ
Ատենադպիր
Գրիգոր Թ. Շաչեան

1880 Յուլիս 24/5
Գատըքէօյ

—=—

. . . Խմբագիր,

Դատն Հայաստանեայց Սովելոց որ արդ իրաւամբ զամենայն ու-շադրութիւն մտաց և զամենայն կարողութիւն սրտից ինքն գրա-ւած է Հայոց աղգին դիւանագի-տացն Ալագագունին, բարձրա-պատիւ Նուպար բաշայի խնամօքն կազմեալ մասնաժողովոյ միոյ դո-բաւոր օժանդակութեան պատ-հեցաւ յ'Աղէքսանդրիա։

Մասնաժողովս այս որոյ կրնա-խագահէ, 'ի պարծանացն Հայոց Բարձրապատիւ Թագւոր բաշա Ցակոբեան, հասոյց մեզ իբրև ա-ռաջին արդիւնք հանգանակու-թեանց, 806 3/4 Անգղիական ոս-կի, զոր նուիրող անձանց ցանկն առ 'ի հրատարակութիւն ներ-փակեալ Ձեզ կը ներկայացնեմք։

Խորին մեր շնորհակալութիւն-ներն մատուցանելով ապա այս հանգանակութեան մասնակցող ամեն բարերար անձանց, 'ի բա-րիս ազգիս և թշուառին Մեծա-ցրն Հայոց գերդաստանացն հո-վանեաց մշտատևութիւն կը մաղ-թեմք։ Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Սովելոց խնամոյ
կեդր. ցանձնաժողովոյ

24 Յուլիս 1880 Ատենադպիր
Գատը քէօյ Պօղոս Թ. Շաչեան

—

Հանգանակութիւն յԱղէքսանդրիա

	Եգիպտ. դրամ
Նորին Վսեմութիւն Նու. պար բաշա	9750
Աղն. Տիկին Նուպար բաշա	9750
Նորին Վսեմ. Թագւոր բաշա Ցակոբեան	5850
Վսեմ. Տիգրան Պէյ	3000
Մեծ. Տեսչ.	
Մինասեանց Բալի և ընկ.	3900
Ս. Ժ. Զէրվօտաքի	3900
Ժագ Օբէնհայմ	1950
Անկլօ-եգիպտական դրամատուն	1950
Աղէքսանդրիոյ վաճառականական դրամատուն	1950
Օսմանեան կայսերական դրամատուն	1950
Ժ. Անտոնիատիս	1950
Ժ. Լ. Մէնաս և որդի	1950
Սալվակ և որդի	1950
Քասավէթի և ընկ.	1950
Քարվըր և ընկ.	1950
Ժ. Բլանդա և ընկ.	1950
Աբրահամ Պարթոկ	1543
Եագուպ Ազրգեան	1157 20
Եգիպտական դրամատուն	975
Քրէտի Լիոնէ	975
Ֆրանգօ — Եգիպտական դրամատուն	975
Լ. Ալյատ	975
Քօրէմի Պէնամի և ընկ.	975
Ֆրէտերիք Ճիկլիս	975
Լ. Միլլեր	975
Եղբարք Ակիոն և ընկ.	975
Պէհրընտ և Ռիլլըն	975
Ժ. Ակիոն և որդի	774 20
Մինասը եղբարք	771 20
Քոթամի և ընկ.	771 20
Գրիգոր Կիւտիկեան	771 20
Ժ. Լումպրոզո	487 20
Քարլօ Քօսթա	487 20
Պաղէն և ընկ.	487 20
Կ. Բէյիզեան	390
Տումբալէր եղբարք	385 30
Օկիւսթ Բօպինօ	385 30
Քոնսթանթինիտիս եղ. բարք	385 30
Անտոն Արթինօֆ	385 30
Օրիորդ Բօզա Պարթոկ	385 30
Թ. Ա. Բրիմի եղբարք	385 30
Մ. Գասպարեան	308 24
Պայեիս Պէտավի	200
Ժ. Եուսուֆեան	195
Ճէնթիլի	195
Պօղոս Սէֆէրեան	192 35
Միքայել Սէֆէրեան	192 35
Գասպարեան	100
Պատման Զաքքարեան	100
Մ. Բէյիզեան	97 20
Ա. Բէյիզեան	97 20
Գաբրիել Սեղբոսեան	97 20
Վ. Լ.	97 20
Տ. Թ.	97 20
Վիչէն Մատթէոսեան	97 20
Հաննա Կոդերեան	96 10
Անտոն Աճէմեան	96 10
Պօղոս Թէլաքօֆ	96 10
Հայկ Էքիզլեր	77 06
Բ. Ֆօյա	85 20
Ժ. Սթակնի	77 06
Ժօզէֆ Մարկոսեան	77
Մկրտիչ Ճէվահիրճեան	57 30
Խաչիկ Մագրմեան	50
Գրիգոր Ճէվահիրճեան	50
Ա. Ժ. Պ.	50
Ցակոբ Կէօղեան	48 30
Նիկողոս Արթինօֆ	48 30
Ցարութիւն Գալրպճեան	40 20
Բարթիկ Նահապետեան	38 20
Դանիէլ Թօփճեան	38 20
Գաբրիել Ջարդարեան	38 20
Գրիգոր Մելգոնեան	38 20
Եուսէֆ Գաշդաշեան	38 20
Տ. Գրան Մկրտիչեան	38 20
Ցակոբ Խաչատուրեան	38 20
Կոստանդ Գասպարեան	38 20
Տ. Ցակոբ Սէֆէրեան	38 20
Տ. Պօղոս Սէֆէրեան	38 20
Ա. Պ.	38 20
Տիկին Ովաննա Ցարութիւնեան	38 20
Աէրինի	38 20
Ցակոբ Խանճեան	38
Պօղոս Կիւրճեան	38 20
Զանազանք	693
Համագումար	78669 6

Եօթն հարիւր ութսուն և վեց ոսկի եգիպտական, վաթսուն և ինն դահեկան և վեց փարայ այսինքն, ութ հարիւր վեց և երեք քառորդ Անգղ. ոսկի։

Համարակալ Գանձապետ
Գ. Ց. Ցուլէթեան Աբէլ Կէ-ղեան

ԹԻԼԻԿՐԱՖ

Լօնտրա 6 օգոստոս

Ինկլիթերրա հիւքիւմէթի իր-լանտատա պաղր չուրիչէսին դու-հուրինտէն խէպի իթմէքսէ օլ-տուղունտան, օրարդն մուհաֆրզ ապէրինի թէզեիտ իյլէմէքսէ տիր։

Քեապիտէն ալընան պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, ժէնէրալ Բօ-պերթա թահթը գսմանտասընտա օլան գուվէրի ապէրիյէնին մրգ-տարը քիւլլիսի մայէթինտէ օլտու-ղու հալտէ, եարընն Գանտահար-տան հարէքէթի իտէճէք վէ պագը գալան ասքէր տախի Հինտիսթա-նա ավէթի իյլէմէք իւզրէ Քեա-պիտէն հարէքէթի էյլեէճէք տիր։

Քեապիտէն ալընան տիկէր պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, եէնիտէն պիր մուհարէպէնին վուգուրնա մու-հագագ նաղարը իլէ պագրըմագտա օլուպ, Աֆղանիսթան գա-պալի միյանէսինտէ պիր չուրիչին զուհուրինտէն խէվֆ օլունմագտա տըր։

Մ. կլատսթոնէն ահվալը սրհհի-յէսի էյիլէյմէքսէ տէվամ իթ-մէքսէ օլուպ, միւշարիէյհ օգոս-տոսուն 14ինճի կիւնինտէ սայ-ֆիյէսինէ կիտէճէք տիր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԻԷ

Կ. Պոլիս, 22 յուլ. 1880

Խմբագիր

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկեր-ութեան կեդր. Գործ. Ժողովս կը փութայ Ձեր պատուական լրա-գրոյն միջոցաւ ազդարարել թէ այսուհետև ընկերութեանս հա-ւաքչութեան պաշտօնը Պ. Խաչիկ Բէհատճեանի յանձնուած է։ Հե-տեւապար կը խնդրուի Մեծ. բա-ժանորդներէն որ բարեհաճին վե-րոյիշեալ անձին իրենց ներկայա-ցած ժամանակ բաժանորդագին-ներն նմա վճարել։

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց կեդր. Գործ. Ժող.
Ատենադպիր
ՄԱՐԻՈՒՄ Ց. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ
Ատենապետ
ԳՐԻՍՏՈՓԷՐ Ա. ԱՐԹԻՆՕՖ

ԱԶԴ

Ցառաջիկայ կիւրակէ յուլիս 27 Տեառն Մերոյ Պարծառակերպու-թեան տօնի առթիւ Շապին Գա-բահիսարի Նախկին Տեղապահ Մովսէս Ծ. Վարդապետան հրա-վիրուած է Ֆէրի գիւղի Ս. Վար-դանայ եկեղեցւոյն մէջ հանդի-սաւոր Ս. Պատարագ մատուցա-նել և Բանին կենաց յարմարու-թեամբ ժողովուրդն մխիթարել։ Ուստի կը յայտարարուի ներկա-յիս ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնոց։

Ի Դիմաց թղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. Ս. Պէրլէր Ց. Աղրուեան

25 Յուլիս 1880
Ի Ֆէրի գիւղ

ԻԼԱՆԱԹ

ՄԻԻԶԱՑԻՏԵԻ ԱԼԼԵՆՑԻՏԻ
ԻԽԹԻՑԱՐԻ ՕԼՕՐԱԳ ՖԻԻՐՈՒԽԹ

Ալեքսանդրիա օգոստ. 8ինճի էօ-նիւմիւզէֆի բազար կիւնիւ սա-պահ ալեքսանդրիա սաաթ 11տէ Գասրքէյտէ Մոտա ճատէսին-տէ միւթէվէֆա ճանիկ ադաներն 102 նումէրօյա խանէսինտէ եէնի վ. նէֆս էշեարար ֆիւրուխտ օ-լունճաղ տըր։ Մէսէլա թէքմիլ ռասլն մօպիլասը, պէյիլ ալանլար, ավիզէլէր, թուճատան մա-մուլ ինկիլիզ գարեօլալարը, սան-տալիալար, գանաբէլէր, գօնսօլ-լար, մուսալար, հալըլար, տօ-լալար վէ սաիրէ։

2—2 Գօֆ-էր Բէրէնէր
Է. ՏԷ ԳԻԱՍՊՐՕ

Գատըքէօյ 4 օգոստ. 1880

Շէհր էհալիսնդան կելան էլ

Բատօտտա ճանիալը միրիյէ ատա համամլար լշլուն իդիմիդա խոէն թա-մինէն 450 գէյլիք ի՝ ատէտ դա-զանրն եէնն պագրրատ վէ սաղամ օլարագ խմալ խարիմէք վէ էսանը բէչին վիրիյմէք չարթը իլէ իճրա գը-լընան մենադասասընտա պէհր գը-յէսի 21 դրուշտա թալիպի լազերին-տէ գալարդընտան, պունուն թէնդի-լինէ թալիպ օլանարրն թէմուզն 28-ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյ-էմէլերի իլան օլունուր։

24 Թէմուզ 96

ՊԱՂՏԱՏԼԸ
ԴՈՒՐՍ ԷՖԷՆՏԻՆԷՆ
ԻԼԱՆԸ ՏԸՐ

Տամա վէ սարա վէ սրթմա վէ հէվալէ վէ պաշ ապրըսը վէ գարասէվտա վէ սարբ խասթալգլարա տիւշար օյանլարընն պի իգնուլան ու թասալա պիա մուալիճէ Նէֆէս իլ Էյի օրմալարը միճէրրէպ պուլունտուղունտան, վէ չիմտիքի հալտէ Սուլթան Ամէտտան միլլէթ պաղչէսինին գար-չըսընտա Ֆիրուզ Աղա ճամիի չէրիֆ իթթիսալինտէ 8 նիւմէրօյա խանէ-տէ մուգիմ պուլունտուղունտան, արզու իտէնլէրին օրայա թէչրիֆլէրի իսթար օլունուր։

Մ. ՊԱԼԵԱՆ Վէ ԳՈՒՄԲ.
ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ԲԱՇԱ ԽԱՆ Ն՝ 27 ԳԱԼԱԹԱ, ՍԹԱՄՊՈԼ
ՀԷՐ ՃԻՆՍ ԷՄԹԱԱ ԽԶԻՆ ԹԻԻՃԱՐ ՎԷ ԳՕՄԻՍԻՕՆՃՈՒ

Իսալաթ վէ իսրաճաթ էմթաասը։ — Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալի օլարագ Ամէրիգա վէ սաիր միւսթէմլէքատան կէլէն էմթաա, զէխա-յիր, վէ սաիրէ։ — Ճօրճ Բրայս Ֆասրիգասընն տէմիր գասալարը. էսնէյէ վէ տէմիր եօլլար իչիւն քիրէք վէ էտէվաթը սաիրէ, վէ զայրիհիմ

Հէր ոէեարէշ ուէլեան էնբա ալանար.

ՏՕԳԹՕՐ Ճ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

Էվրօբա մէքեաթիպը թըպպիյէսինտէ ֆէնընը թէպապէթի թահսիլ իթ-մէք օլան Տօգթօր Ճ. Յովսէփեան էֆէնտի պու տէֆա երէնէ Աֆթա-նէյէ ավանէթ իթմէք օլուպ, մահալը իգամէթի Բանկալթի ճատէսինտէ 181 նիւմէրօյա խանէյէ սրտուղու կիպի, Գալաթատա Թրամվայ սթա-սիոնունուն գարշուսընտա Մ. Նիքօլաքի Մաղուսինին 32 նիւմէրօյա էֆ-զանանէսինտէ բազար իրթէսի կիւնէրինտէն մատտա հէր կիւն ալա-թուրգա ուսաթ պէշտէն օնա գատար հազրը պուլունաճաղընտան, գիւ-քիւր վէ իւնաստա զուհուր իտէն հէր նէվ էմրաղ վէ խասթէյնի, վէ սանիէն կէօզէ տայիր վուգու պուլան խասթալղղլարը թէտավի վէ լա-զըմ կէլէն հէր պիր ամէլիաթը ճէրբահէյլի լայըգը վէճհ իլէ իճրա իտէ-ճէյի վէճհ իլէ, բազար էրթէսի կիւնէրի տախի մահալը իգամէթինտէ վէ ճիւմատ կիւնէրի էճզանանէի մէզքիւրատ ալաթուրգա սաաթ պէշ-տէն օնա գատար միւրաճաաթ իտէն փուգարա վէ պիշարէկեանէ մէճ-ճանէն պագաճաղընտան, ճիւմլէնին մահիմիս օյմագ իւզրէ իլանը քէյ-ֆիյէթէ իդթիտար օլունուր։

Պունտան մատտա թապիսը մուտամիլէյի արայանլար՝ հէր կիւն սա-պահան սաաթ պէշէ գատար, վէ ագշամ սաաթ օնտան սօնրա Բան-կալթի ճատէսինտէ վագը մէզքիւր 181 նիւմէրօյա խանէսինտէ պու-լապիլիրլէր։

ԲԻԼԻԱՆԳՕ — LOTERIE

Համպուրկ չէնրինին թէրթիպ իթմիշի ագշէ բիյանգօսունա Ա-լէմանեա հիւքիւմէթի միւսաա-մէսէն մատտա պիլէթլէրինին թագսիմինէ վէ բիյանգօսունն չէ-քիմէսինէ վէ գազանրան մէպա-լիդին թէՀՀանէսինէ տախի նէգա-րէթ վէ քէֆայէթ իլլէտիյինէն իլին իշինէ հիյլէ կիրմէյէճէյի տէր-քեար տըր։

Պու ալէֆաքի բիյանգօ պիլէթ-լերինին մզգաարը 75,500 ատէտ օլուպ, պունլարատան 33,200 ա-ռէտի մութլագ պիր մէպալ գա-զանաճաղլարընտան, հէր հալտէ գազանճ իւմիտտի թէէմին օլուն-մուշ կիպի տիր։

Գազանաճագ մէգալիդին էն գի-յատէպի

500,000
Ֆրանգ տըր

Պիլէթ	Գազանաճագ	Ֆրանգ	Ֆրանգ
1	»	312.500	—312 500
1	»	187.500	—187.500
1	»	125.000	—125 000
1	»	75 000	— 75.000
1	»	62.500	— 62 500
2	»	50 000	—100 0·0
2	»	37.500	— 75,000
5	»	31 250	—156,250
1	»	25.000	— 25 000
11	»	18.750	—206,250
23	»	12.500	—287 500
2	»	10.000	— 20 000
2	»	7.500	— 15 000
52	»	6,250	—325 000
3	»	5.000	— 15 000
65	»	3 750	—243.750
210	»	2.500	—525 000
8	»	1,875	— 15 000
525	»	1,250	—656.250
660	»	625	—412.500
925	»	375	—346 875

Վէ դայրիհիմ վէ դայրիհիմ.

Ճէման 33,200 պիլէթ քէչիտ օլունճաղ տըր։

Գազանրան մէպալիդ բիյանգօ-նուն չէքիլէսի ագպիսնա Ա-լէմանեա հիւքիւմէթինին թահթը նէզարէթինտէ վէ ալթուն օլա-րագ թէմէլլանէ օլունճաղ տըր։

Իչպու պիլէթլէրին ֆիյաթը աս-մէսի իւզէրինէ ֆիրուխթու պի-գէ հէվալէ օլունմուշ օյմաղա, աթիսլաքի ֆիյաթ իլլէ ասհալը մահալատա ֆիրուխթ իտէրիզ։

Պիլէթ պիլէթ
22.50 Ֆրանգ
Նըսֆ էշիլէթ
11.25 Ֆրանգ

Պալատէքի ագշէ եա Ֆրանսա գանգնօճու վէ եախսոտ Ֆրանսա վէ Խէկիրէրրա վէ Գէրմանեա սրանդարարը իւզէրինէ բօյնա վաէթմաը իլէ վէ բօսթա իճ-րէթի ասհալը մահալատա թարա-ֆընտան թէէմիյէ օլունտուղու հալտէ իրալ օլունմալը տըր։

Պիլէթ իւճրէթի իրալ օլուն-տուղու հալտէ, ագշէնին ախզը ազդրինտէ Ամէմանեա տէվլէթի-նին արմարարընը հավի օյան պի-լէթլէրի ասհալը մահալատա իր-սալ իտէճէյինիզ կիպի, բիյանգօ-նուն սուրէ՛ը քէչիտսիզին կէսա-թէրէն բէսմի բրօկրամը վէ բի-յանգօնուն քէչիտսիզինէն սօնրա գազանան նիւմէրօյարրն բէսմի ճէտվէլլինի կէօնտէրէճէյիպ Պուն-տան պաշգա գազանան նիւմէրօ-յարը նարդրն պայրտա կազէթա-լարը վաէթմաը իլէ տէ նէզր իս-տէճէյիզ։

Մէմալիքը Օսմանիյէ էհալիսի-նին չիմտիքէ գատար հազդրմէյ-տա կէօռմէէրինը օտուղու ֆիւս-նիւ թէվէճճիհ հալտէ տօյաը պէ-յանը թէչէքքիւր իսէր, վէ պունտան պէօյլէ տախի թարաֆընը-գա իրսալ օլունճաճագ էմրէյինի իճրա իտէճէյիմիզի վատ իսէ տէ-գիր։

Բիյանգօնուն քէչիտսիզինէ 1880 ամէնէի օգոստոսուն օն սէքիզին-ճի կ ունա միւսպէյէթի օլու-նճաղընտան, պիր ան էվվէլ սը-բարբլար թէպլիղ օլունճալարը-թարաֆընը իրսալ օլունճաճագ մէքթուպլար չու ատրլս իլէ կէօնտէրիլմէլի տիր։

Isenthal & Cie
Bureau principal de Loterie
Hambourg Allemagne

Ֆրանսըզ ինկիլիզ վէ Իթալիան լիսանլարը իլէ մէքթուպ եազ-մաղտա օլտուղումուզդան, մէգ-քիւր լիսանլարատան պիրի իլէ թա-րաֆընդան մէքթուպ եազըլմասը-նը բէճա իսէրիզ։ Պիր մէքթուպ Հարգատան Համպուրկա 150 սա-աթտա կէլիր։

Stiener Bureau d'annonces Hamburg

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎԼՈՅԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 6 Օգոստ.

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.		97-7/8
Օսմ. էսհամը աչքլար		9-9/16
» » գաբանաը		9-3/8
Իտալիայի 65		10-1/2
» 69		10-1/8
» 71		69-
» 72		17-
» 73		9-5/8
Օսմանլը պանգաար		9-3/4
Մըսրը տուլուն. մութա հրատ		61-1/4
» իմթիյազը		68-5/8
Բուսլա իսթիգրազը		88-7/8
Գամպիո Բարիզ 6 այ վատ		–

Փարիզ, 6 Օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.		85-27 1/2
» » 5 գբօնսուզ		118.95
Օսմ. էսհամը աչքլար		9-60
» » գաբանաը		9-55
Իսթիգրազ 65	Ֆր.	51-25
» 69		50-
» 73		41-50
Մըսրը ֆօնտ. մութա հրատ		311-25
Գրէտի Լիոնէ		930-
Օսմանլը պանգաաը		497-50
Բուսլայի չրմէնտարֆէրի		29-75
Իթալիա էսհամը		83-97 1/2
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատ		25-34

Վիէննա, 6 Օգոստ.

Աէրօ	Ֆիորին	–
Բուսլայի չրմէնտարֆէրի		13-50

ԶԱՀԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. ախուն ագշ. գաբ.		10 16
Ֆաս սապահ աչքլար		10-15
Իսթիգ. 63 (Մութաֆ)	6 % Ֆ.	51-
» 65 »	6 % Ֆ.	51-
» 69 (Բինար)	6	49-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		17-
» 73	6 % Ֆ.	47-50
Բուսլայի չրմէնտարֆէր	3	29-
Ագէ ֆայիզի		9-
Ըրբօր	Ֆրանգ	00-
Հավալէսիզ	»	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԱԸՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	3-26
Ոսմանլը պանգաաը	7-30
Օսմիէթ ժէնէրալ	4- 6
Թրամվայ	3-40

ԱԳՔԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրաաը 100 ղրշան	Ֆր.	Գր.
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարդը		107-17
Մէթալիք »		216-20
Գէչլիք »		214-10
Ալթընըզ »		129-
Գագըր »		580-
Գայմէ »		1220-
Ինկիլիզ լիրաաը		110-13
Ֆրանսըզ ալթունու		87-35
Փոլ		90-16
Գրիմից ալթունու		34-20
Գաբպոն գայմէ		8-66